

ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม (Service-Learning)

ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

พัชรินทร์ เสตะจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม (Service-Learning)

ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

พัชรินทร์ เสตะจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม (Service-Learning)

ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

พัชรินทร์ เสตะจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

พัชรินทร์ เสดะจันทร์. (2550). ผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ เวณี กรีทอง

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยน้อย จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองคือ กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01
2. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นหลังจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคมมีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

THE EFFECT OF SERVICE LEARNING ON SOCIAL ADJUSTMENT IN THE
UNIVERSITY OF STUDENTS AT ASSUMPTION UNIVERSITY
IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
PHATCHARIN SETAJAN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

March 2007

Phatcharin Setajan (2007). *The Effect of Service-Learning on Social Adjustment in The University of Students at Assumption university in Bangkok*. Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Waythanee Greethong

This purpose of this experimental research was to study the effect of Service-Learning on Social adjustment in the university of students at Assumption University in Bangkok in the academic year 2006. The Subject was 30 students with lower on social adjustment in the university. Then they were randomly divided into experimental group and control group; each group was consisted 15 students. The experimental group was exposed to Group work on Service- Learning program. The instrument in social adjustment questionnaire the data was analyzed by t-test.

The results were as follows:

1. The working in social adjustment in the university of students exposed to the Service-Learning program was significantly better than before experiment at .01 levels.
2. The working in social adjustment in the university of students that was not exposed to the Service-Learning program was significantly better than before at .01 levels.
3. The working in social adjustment in the university of students exposed to the Service-Learning program was significantly better than the others student that was not exposed to Service- Learning program at .01 level.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ เวณี่ กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ อาจารย์นันทวิทย์ เฝ้ามหานาคะ กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และเป็นผู้ประสิทธิประสาทวิชา ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำหน้าที่ครู ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้และได้ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์จริยธรรมวิชาชีพ คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ประจำ ศูนย์จริยธรรมวิชาชีพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือต่างๆ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบใจนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ปีการศึกษา 2549 ทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพูลสวัสดิ์ - คุณแม่รัชนี คล้ายรุ่ง และญาติพี่น้อง พี่ๆ เพื่อนๆ ที่ร่วมงานทุกคน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำสารนิพนธ์ เป็นอย่างดีเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณครูมณีรัตน์ ที่ให้ความช่วยเหลือทางการประมวลผลข้อมูลทางสถิติ ทำให้สำเร็จลงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แก่บิดามารดา คุณครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พัชรินทร์ เสดะจันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิด.....	10
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย	30
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร.....	34
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	37
วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	37
การดำเนินการทดลอง.....	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง.....	41
การดำเนินการทดลอง.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่
หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ.....	46
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	46
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	46
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	47
วิธีดำเนินการทดลอง.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	52

บรรณานุกรม.....	54
-----------------	----

ภาคผนวก.....	58
--------------	----

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	99
-------------------------------	----

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแผนการทดลองแบบ	
Randomized Control Group Pretest – Posttest Design.....	41
2 แสดงการเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษา	
กลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	44
3 แสดงการเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษา	
ก่อนและหลังที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม	45
4 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา	
ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม กับนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	
การเรียนรู้โดยใช้สังคม	46
5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา	
กลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	92
6 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษา	
กลุ่มควบคุมก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	93
7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษา	
ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคมกับนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	
การเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	94
8 แสดงผลต่างการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย	
ของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม.....	95
9 แสดงผลต่างการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	
การเรียนรู้โดยใช้สังคม	96
10 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนความรับผิดชอบด้านการทำงานที่เกี่ยวข้อง	
กับการเรียนของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคมกับนักศึกษา	
ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม	97
11 แสดงการผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และแสดงค่าความเชื่อมั่น	
ของแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย.....	98

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งแผนปฏิรูปความคิดและคุณค่าใหม่ของสังคมไทยจึงเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคมไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ก็มุ่งพัฒนาคน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนให้ดีขึ้น มีความสุข การเสริมสร้างคนให้มีความรู้ มีภูมิปัญญารู้เท่าทันโลก (สุกัญญา ตันตระกูล: 2548: 53) ในปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีและจากสภาพสังคมในปัจจุบันการมีชีวิตอยู่ต้องเผชิญกับปัญหาและความยุ่งยาก วุ่นวายต่างๆ ผู้คนต้องแก่งแย่งกัน เพื่อทำให้ตนเองอยู่รอดและมีความเป็นอยู่อย่างสุขสบาย ซึ่งทำให้บุคคลบางกลุ่มไม่สามารถยอมรับสภาพของปัญหาและไม่สามารถปรับตัวอย่างเหมาะสมได้ (จรรยา ัญญาดี. 2536: 1-2) ซึ่งส่งผลกระทบต่อแบบแผนความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของคนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ ผู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขต้องเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพ และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลงและสภาวะแวดล้อมได้ (อารีย์ บุญญติ; อ้างอิงจาก นิภา นิธยานน. 2530: 1 - 2)

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ เหมาะสม และมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังคนของประเทศ สำหรับการศึกษาระดับสูงสังคมมอบหมายให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม และพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม (ณัฐพล แนวจำปา: อ้างอิงจาก ทบวงมหาวิทยาลัย. 2531: 2) ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะใช้เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาคนให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของคนให้ดีขึ้น มีความสุข การเสริมสร้างคนให้มีความรู้ มีภูมิปัญญารู้เท่าทันโลก ในปัจจุบันได้ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ ของบ้านเมืองในสังคมไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ได้

นอกจากนี้ในทางสังคม บุคคลใดที่มีความสามารถในการปรับตัวดีเยี่ยมจะเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น การปรับตัวในทางที่ถูกต้องเหมาะสมนั้นถ้าเป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ ก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ด้วยพื้นฐานครอบครัวที่แตกต่างกันทำให้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ซึ่ง

บางคนอาจจะประสบปัญหาในการปรับตัวได้ ในเรื่องการปรับตัวนี้ เราจะมุ่งไปสู่แนวความคิดของการปรับตัวในเรื่องที่เกี่ยวกับผลของการคับข้องใจ ความขัดแย้งใจและความเครียด ซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับ การปรับตัวของบุคคล อันเป็นสาเหตุให้บุคคลต้องใช้กลไกในการป้องกันตนเอง กล่าวโดยสรุป การปรับตัวเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เกิดจากการที่บุคคลพยายามสนองตอบความต้องการที่ตนพอใจซึ่งจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลในทุกแง่มุม

(http://web.rmut.ac.th/larts/phy/module8/unit8_13.html)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่เคยปฏิบัติงานอยู่ที่ศูนย์จริยธรรมวิชาชีพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร เป็นเวลา 1 ปี 3 เดือน ได้สังเกตและพบว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีปัญหาทางด้านการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก เช่น การทำงานกลุ่ม การพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การทำงานต่างๆ ที่ต้องมีประสานงาน การติดต่อขอเอกสารต่างๆ จากทางมหาวิทยาลัย และนอกจากนี้ก็เป็นปัญหาทางด้านการเรียน การใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างๆ มีปัญหาทางด้านอารมณ์ที่ไม่คงที่ของนักศึกษา เนื่องจากสังคมภายในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามีคนหลายๆ สังคม เข้ามาอยู่ร่วมกัน มีครอบครัวที่แตกต่างกัน การอบรมเลี้ยงดูของทางครอบครัวที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดช่องว่างที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคมภายในมหาวิทยาลัย การสร้างสัมพันธภาพของนักศึกษาจึงยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา จากสภาวะดังกล่าวทำให้นักศึกษามีปัญหาตามมาหลายๆ ครั้ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 ที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเป็นจำนวน 170 คน โดยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะนี้ท่านคิดว่าท่านมีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใด” ผลของการสำรวจเบื้องต้น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 ได้แก่ การไม่กล้าคุยกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน มีปัญหาเรื่องการทำงานกลุ่ม ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม การแบ่งแยกชั้นในสังคม การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เป็นต้น ปัญหาการเรียน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 ได้แก่ เรียนไม่ตั้งใจเรียนหรือการบ้านเยอะ เรียนไม่ทัน เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ตั้งใจเรียน ไม่อยากเข้าเรียน ขี้เกียจเรียน เข้าเรียนสาย ผลการเรียนไม่ดี เป็นต้น เรื่องการใช้ภาษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28 ได้แก่ ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ ฟังไม่รู้เรื่อง ใช้ศัพท์ไม่เป็น ภาษาไม่ดี ไม่เข้าใจ ปัญหาส่วนตัว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.42 ได้แก่ ปัญหาครอบครัว ค่าใช้จ่าย การเงิน เพศตรงข้าม

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “ปัญหาในข้อที่ 1 ท่านคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง” ผลจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า ปัญหาที่เกิดจากการปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้ การทำงานร่วมกันกับกลุ่มเพื่อน การ

สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนไม่เป็นไปได้ด้วยดี การไม่ตั้งใจเรียน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว ปัญหาเรื่องการใช้จ่าย และปัญหาในชีวิตประจำวัน และอื่นๆ

ผลจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า นักศึกษาน่าจะมีปัญหาเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดังที่ อารีย์ บัญญัติ (อ้างอิงจาก วิณี ชิดเชิดวงศ์, 2537) กล่าวว่า ด้วยพื้นฐานการเลี้ยงดูในครอบครัวที่แตกต่างกัน ทำให้ต้องมีการปรับตัว ซึ่งเด็กบางคนอาจจะประสบปัญหาการปรับตัวได้ และเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การปรับตัวทางสังคมของเด็กบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา สิริวัฒน์ (2545: 64) กล่าวว่า เนื่องจากบุคคลทุกคนต้องมีการปรับตัวเพื่อการมีชีวิตอยู่ได้อย่างรอดปลอดภัยและมีความสุข ดังนั้นความสำเร็จในการทำงาน การเอาชนะตนเอง หรืออุปสรรคต่างๆ ตลอดทั้งการได้มีส่วนช่วยเหลือผู้อื่นบ้างจึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการมีชีวิตที่มีความสุขดังกล่าว อย่างไรก็ตามแต่ละบุคคลต่างก็มีแบบแผนของการปรับตัวของตนเองตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภาวดี บุญยฤทธิ์กิจ (2546: 36) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมที่บ่งชี้การปรับตัวเป็นลักษณะทางอารมณ์ของแต่ละบุคคลที่สะท้อนพฤติกรรมทั้งที่เป็นจุดเด่นและจุดด้อย โดยแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ชีวิตซึ่งเป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคมได้ ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้การปรับตัวนั้น มีทั้งผลดีและผลเสียที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ ให้หมดสิ้นไป ถ้าบุคคลใดสามารถปรับตัว ปรับจิตใจได้อย่างดีและเหมาะสมก็จะส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในทางกลับกัน ถ้าบุคคลใดไม่สามารถปรับตัว ปรับจิตใจได้ จะส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพจิตของบุคคลนั้นๆ ด้วยเหตุนี้ ปัญหาเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นปัญหาที่พบมากที่สุด

จากปัญหาที่พบสามารถทำได้ด้วยการใช้วิธีการปรับพฤติกรรม ซึ่งการปรับพฤติกรรมนั้นทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ตามความเหมาะสม หนึ่งในกระบวนการที่เลือกใช้เป็นกระบวนการอีกรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเรียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิต และความพยายามในการปฏิบัติการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และให้ใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการผสมกลมกลืนเข้าไปในวิถีชีวิต เป็นการเรียนรู้หลายๆเรื่องในเวลาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องประสานสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน และไม่แยกออกจากวิถีการดำรงชีวิตของคน ไม่แยกส่วนการเรียนรู้ แต่เรียนรู้หลายๆ เรื่องไปพร้อมกัน (www.nfe.go.th/41/nfe2.htm) การได้ทดลองลงมือปฏิบัติเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุดซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาทั้งในส่วนของความคิดหลักและส่วนรายละเอียดได้

ถูกต้อง การเรียนรู้โดยการได้ลงไปสัมผัสสภาพที่เป็นจริงในสังคมและเป็นประสบการณ์ตรงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมที่อาศัยอยู่มากขึ้น เข้าใจในสภาพที่ถูกต้องและเป็นจริง เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลง

และความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้เรียนและความรู้ของท้องถิ่นและสังคมนั้น ถ้าจะนำการเรียนรู้กับกิจกรรมมาผนวกเข้าเป็นเรื่องเดียวกัน แล้วช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

http://www.sucu.chula.ac.th/vioce_hp/voice1/Service%20Learning.html)

ในต่างประเทศมีการนำแนวคิดเรื่องการเรียนรู้และการทำกิจกรรมควบคู่กันมาใช้ในระบบการศึกษาของประเทศตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูง ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในด้านวิชาการที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้เนื้อหาด้านวิชาการเสริมการทำกิจกรรมให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น และสามารถก่อประโยชน์ให้กับสังคมได้ โดยอาจจะจัดให้เป็นกิจกรรมการบริการชุมชน กิจกรรมอาสาสมัคร มีการเชื่อมโยงประสบการณ์การบริการ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้นักศึกษาโดยตรง และให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาาร่วมกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และกำหนดให้กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาโดยเชื่อมโยงกับหลักสูตรหลักอีกด้วย ซึ่งเราอาจจะเรียกกิจกรรมลักษณะนี้ว่า Service - Learning หรือ การเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ มีการตราเป็นกฎหมาย จัดตั้งหน่วยงานและโครงการความร่วมมือกับมูลนิธิเอกชนอีกหลายโครงการ การร่วมมือของทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร และความตั้งใจที่จะพัฒนาการศึกษาด้วยการนำแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมมาใช้อย่างกว้างขวาง ยังมีรายงานการวิจัยระบุถึงประโยชน์ที่ประชาชนประทับใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรมด้วยการรับใช้สังคม ได้แก่ สามารถเตรียมตัวให้ผู้เรียนเผชิญกับชีวิตจริงได้ดี พัฒนาความสามารถในการเรียนหลักสูตรปกติ ได้เรียนรู้การทำงานเพื่อผู้อื่น ปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดี และสามารถพัฒนาบุคลิกภาพด้านความภูมิใจในตนเอง การมีมนุษยธรรม ทักษะทางสังคม ความเอาใจใส่ผู้อื่น ความรับผิดชอบและวินัย แนวความคิดที่จะเชื่อมโยงโรงเรียนและชุมชนให้มีความสัมพันธ์กันหรือ Service - Learning นี้ไม่ได้มีแต่ในอเมริกาเท่านั้น แม้แต่เพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียก็เล็งเห็นประโยชน์และข้อดีของการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมด้วยกันทั้งนั้น สำหรับในประเทศไทย ถึงแม้ว่ายังไม่มีหรือนำการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมมากำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ แต่ก็มีสถานศึกษาหลายแห่งได้จัดกิจกรรมและการเรียนการสอนในลักษณะนี้บ้างแล้ว ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา Service - Learning น่าจะเป็นแนวทางที่ดีเพื่อยกระดับการศึกษาไทย ให้สามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมไทย และพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาขั้นสูงให้สามารถทำหน้าที่รับใช้สังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป (รศ.ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และคณะ: 2544)

เนื่องจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการบริการหรือการเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม (Service - Learning) เพราะเป็นกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาในหลายๆ ด้านประกอบกันอย่างประสานกลมกลืน โดยทางศูนย์วิจัยธรรมให้หลักการและเหตุผลว่านักศึกษาสามารถ

หาความรู้ทางวิชาการและทฤษฎีจากการเรียนในห้องเรียนที่เรียนแล้ว อันจะทำให้นักศึกษาเป็นคนเก่ง และมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ แต่สังคมไม่ต้องการคนเก่งเท่านั้น หากยังต้องการคนดี รู้จักแบ่งปัน รู้จักเสียสละ เข้าใจสังคม และรับผิดชอบต่อสังคม (ศูนย์จริยธรรมวิชาชีพ: 2546) โดยที่นักศึกษา นิสิต ใช้เวลาว่างจากการเรียนทำกิจกรรมตามความสนใจที่คล้ายคลึงกันตามแต่ความถนัดของแต่ละคน ซึ่งมีกิจกรรมให้เลือกทำหลากหลาย มีหลายกิจกรรมที่ชวนให้นักศึกษาที่เรียนรู้สังคมที่แวดล้อมตนเองมากขึ้น เช่นกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมอาสาสมัคร เป็นต้น แต่กิจกรรมนอกหลักสูตรเหล่านี้ก็ดูเหมือนว่าจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หลายคนวิจารณ์การทำกิจกรรมว่าไร้สาระ ไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้จริง และบ่อยครั้งที่กิจกรรมถูกกล่าวหาว่าเน้นแต่ความบันเทิงด้านเดียว ทำให้เสียเวลาในการเรียนการศึกษาในหลักสูตรที่ผู้เรียนควรเอาใจใส่ และควรให้ความสำคัญกับการขยันอ่านหนังสือท่องตำรามากกว่าการทำกิจกรรม

(http://www.sucu.chula.ac.th/vioce_hp/voice1/Service%20Learning.html)

นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาสัมผัสกับชีวิตของบุคคลที่แตกต่างออกไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาการให้เหตุผลทางจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกให้รับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ตลอดจนการแบ่งปันสิ่งดีๆ ให้กับสังคม และสามารถปรับตัวให้อยู่กับผู้อื่นที่แตกต่างจากตัวเองในสังคมที่หลากหลาย เพราะการเรียนวิชาการเพียงอย่างเดียวไม่สามารถช่วยให้คนเกิดการพัฒนาได้ สาเหตุเพราะเด็กไทยยุคใหม่ใส่ใจแต่เรื่องเรียนและโรงเรียน ห่างเหินจากชุมชน และสิ่งหนึ่งที่เลือนหายไปพร้อมกันคือความรู้สึกรับผิดชอบต่อช่วยเหลือชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ “สำนึกเรียนรู้” เพราะ การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service - Learning) คือการเรียนรู้จากการช่วยเหลือสังคม ทำให้ได้รู้จักชุมชนมากขึ้น วิเคราะห์ถึงความต้องการของชุมชน โดยการนำความรู้ในห้องเรียนมาประยุกต์ พร้อมทั้งได้เรียนรู้จากการลงมือช่วยเหลือชุมชนด้วยตนเอง ได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการปรับตัวให้เข้าสังคมหรือชุมชนในรูปแบบต่างๆ ที่แตกต่างกันเพื่อให้เข้าใจในการดำรงชีวิตได้ (นันทิยา ต้นศรีเจริญ: 23 - 24) ดังในตัวอย่างอย่างวิจัยของ นฤมล มณีงาม (2547) เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ หัวหมาก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบ้านนาอิน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่ามีนักศึกษาร้อยละ 90 มีจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานมากขึ้นกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับโปรแกรมการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ สุรินทร์ คล้ายรามัญ (2543) ที่ได้ศึกษาการเรียนรู้แบบบูรณาการและการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี เพื่อศึกษาผลของการใช้

กระบวนการอบรมโดยการใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ผลของการวิจัย พบว่า ผู้ที่ได้รับกระบวนการอบรมโดยการใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นกว่าผู้ที่ไม่ได้รับกระบวนการอบรมโดยการใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ก่อนและหลังได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)
2. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ก่อนและหลังไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)
3. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) กับนักศึกษาที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับครูอาจารย์ได้นำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมไปใช้ในการแก้ปัญหาการปรับตัวทางด้านสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยซึ่งจะนำไปสู่ผลการเรียนที่ดีขึ้นและประสบความสำเร็จทางการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้น้อยรวมทั้งสิ้น 170 คน เป็นนักศึกษาชาย 64 คน และนักศึกษาหญิง 106 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้น้อย รวมทั้งสิ้น 30 คน เป็นนักศึกษาชาย 12 คน และนักศึกษาหญิง 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรและ สุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน

3. ตัวแปรในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งรูปแบบของการทำกิจกรรมสัมผัสชีวิตสังคมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสโดยตรงที่จะออกไปสัมผัสสภาพความเป็นจริงของสังคม ทำประโยชน์ให้กับสังคม รับผิดชอบต่อสังคม และสามารถปรับตัวให้อยู่กับผู้อื่นที่แตกต่างจากตัวเองได้ในสังคม โดยนำหลักการและทฤษฎีทางจริยธรรมที่เรียนในห้องเรียนมาใช้ในชีวิตจริง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การช่วยเหลือทางตรง และการช่วยเหลือทางอ้อม

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข แล้ววางแผน

กิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่ เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมในมุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบต่อสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน อาจารย์ และสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย เมื่อมีปัญหาได้อย่างเหมาะสม ได้แก่

2.1.การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสนิทภายในกลุ่ม สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนทั่วไป การทำงานกลุ่มร่วมกัน และการทำกิจกรรมร่วมกัน

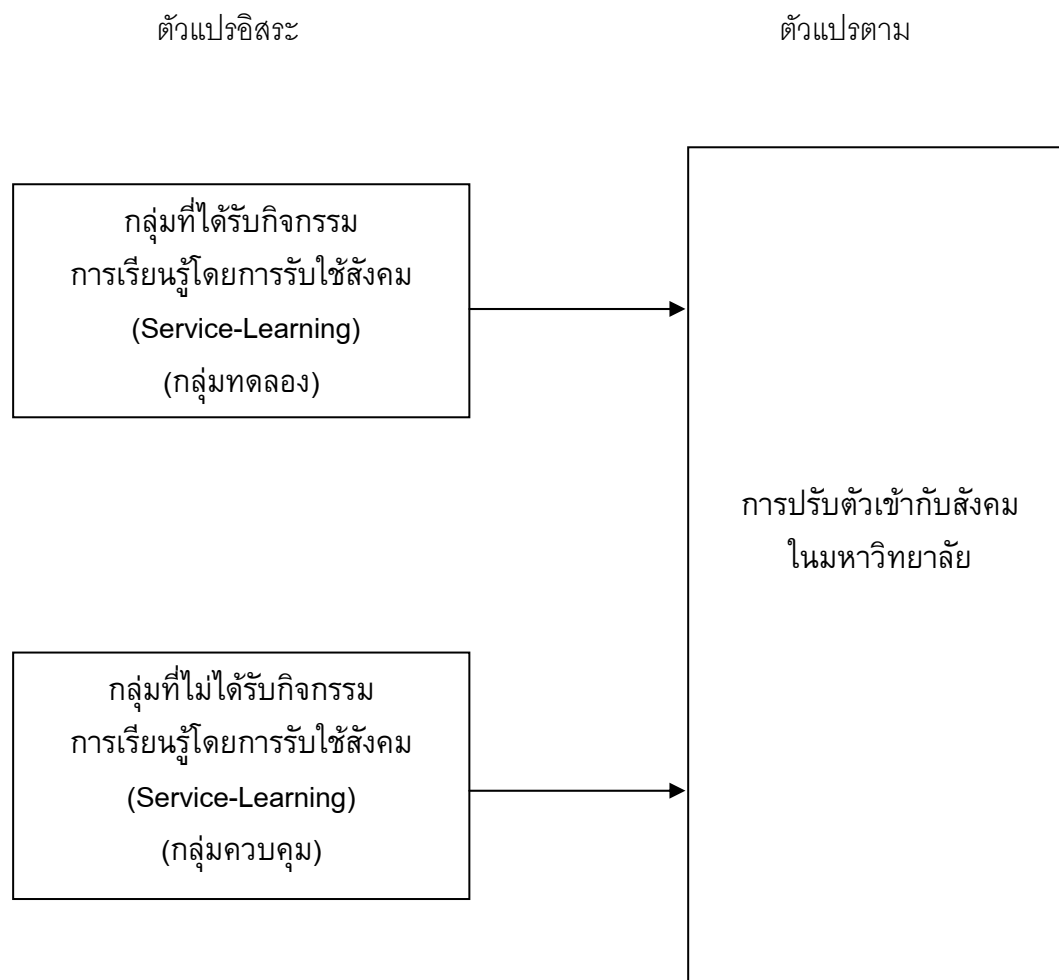
2.2.การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์ ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนและสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ผู้อื่นที่อยู่ในมหาวิทยาลัย

2.3.การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับกฎระเบียบของสถานที่ต่างๆ ที่มีภายในมหาวิทยาลัยและ การปรับตัวเข้ากับสวัสดิการต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย

3. กลุ่มทดลอง หมายถึง นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) จำนวน 15 คน

4. กลุ่มควบคุม หมายถึง นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) จำนวน 15 คน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดังนั้น นักศึกษาที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้น หลังจากที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)
2. นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้น หลังจากที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)
3. นักศึกษาที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่า นักศึกษาที่ไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม
 - 1.1.1 ขั้นตอนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม
 - 1.1.2 ข้อควรระวังที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้แบบ Service-Learning
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย
 - 2.1.1 ความหมายของการปรับตัวทางสังคม
 - 2.1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางสังคม
 - 2.1.2.1 ลำดับขั้นของการปรับตัวทางสังคม
 - 2.1.2.2 ลำดับการเกิดกับการปรับตัวทางสังคม
 - 2.1.2.3 ลักษณะของผู้ที่ปรับตัวได้ดี
 - 2.1.2.4 เกณฑ์ในการปรับตัวทางสังคม
 - 2.1.2.5 ลักษณะที่แสดงออกถึงความยุ่งยากในการปรับตัวทางสังคม
 - 2.1.3 การปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
 - 3.2 ภารกิจของของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
 - 3.3 วัตถุประสงค์และ นโยบาย
 - 3.4 วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
 - 3.5 การจัดการเรียนสอน
 - 3.6 สัญลักษณ์ทั้ง 3 ที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวสำคัญของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ซิกมอน (Sigmon R, 1994: 18) ได้กล่าวโดยสรุปว่า Service-Learning หรือการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นรูปแบบของการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกิจกรรมโดยอาศัยการสื่อสารกับบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนเข้าด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย โอกาส เจตนา ความมุ่งมั่น และออกแบบการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของผู้เรียน ผลตอบแทน การแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และสิ่งที่สะท้อนกลับ เป็นข้อคิดที่สำคัญของการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม โดยการนำเสนอคอนเซ็ปต์ โดยเป็นชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการการบริการ รูปแบบของการบริการนั้นช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกหรือรสนิยมในสิ่งที่ตนสนใจ แต่นักศึกษาจะต้องจัดการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง เรียนรู้ที่จะพัฒนาคุณค่าและทักษะจากบุคคลในชุมชนที่คอยให้ความช่วยเหลือ

เวด (Wade, 1995: 197) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเป็นการบูรณาการการบริการที่มีความหมายระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจนเกิดเป็นความรู้ทางวิชาการจากการสะท้อนความคิด จากประสบการณ์ที่ได้รับจากการรับใช้ชุมชน และจะทำให้พลเมืองมีความกระตือรือร้นซึ่งเป็นผลที่ได้ทำกิจกรรมรับใช้ชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนทุกระดับอายุ จะเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองและความสามารถในตนเองให้กับผู้เรียนซึ่งทางโรงเรียนจะต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและทำให้เกิดประสิทธิภาพ

โดยการตอบสนองสังคม ผู้เรียนจะใช้ความสามารถในตนเองช่วยแก้ปัญหาในสังคม ประสบการณ์จากการเรียนรู้โดยการรับใช้ชุมชนเกิดจากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์และสะท้อนความคิดจากประสบการณ์การรับใช้สังคมจากชุมชน โครงการการรับใช้สังคมต้องจัดการให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ชีวิตจริงได้ กิจกรรมของชุมชนจะทำให้ผู้เรียนได้ติดต่อกับประชาชนที่หลากหลายและได้ทำงานจนเกิดการพัฒนาสังคมและพัฒนาตนเอง

ไซเดล และ สลอตทโควสกี (สุรินทร์ คล้ายรามัญ.2543:72 อ้างอิงจาก Seidel and Zlotkowski, 1998) สรุปว่า การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม หรือการเรียนรู้เพื่อการรับใช้สังคม เป็น การเรียนรู้ทางสังคมโดยใช้สังคมเป็นพื้นฐาน ก็คือการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม การเรียนรู้บนพื้นฐานของสังคมก็เพื่อให้เกิดการพัฒนาโดยใช้ความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมในการสร้างความรู้โดยผ่านการให้บริการสังคมซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทุกฝ่ายได้เตรียมการร่วมกัน

สรุปองค์ประกอบของการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้จัดการรับใช้สังคมอย่างมีความหมาย หมายถึงกิจกรรมรับใช้สังคมที่ทำนั้นต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม กิจกรรมนั้นมีคุณค่าต่อผู้เรียนและชุมชน กิจกรรมจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของชุมชนจึงไม่สามารถกำหนดเวลาที่แน่นอนได้

2. การรับใช้สังคมต้องเป็นความต้องการที่จำเป็นของชุมชนที่แท้จริง ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ผู้เขียนไปสร้างความต้องการขึ้นมาเอง

3. การรับใช้สังคมต้องเป็นความต้องการจากสมาชิกของชุมชน ชุมชนเป็นผู้แสดงความต้องการให้เกิดกิจกรรมรับใช้สังคมในรูปแบบที่ที่ชุมชนต้องการ โดยคำนึงถึงความสามารถ ทักษะ เจตคติ และการเตรียมการของผู้เรียน

4. กิจกรรมรับใช้สังคมมาจากจุดประสงค์ของรายวิชาที่เรียนของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องตั้งจุดประสงค์ของรายวิชาและบูรณาการกิจกรรมการรับใช้สังคมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสิ่งที่เรียน ในการตั้งจุดมุ่งหมายของรายวิชาจึงต้องสำรวจสภาพชุมชนก่อน เพื่อนำมาออกแบบหลักสูตรรายวิชาให้เหมาะสมกับชุมชน

5. กิจกรรมการรับใช้สังคมบูรณาการอยู่ในงานตามจุดประสงค์ของรายวิชา ต้องให้โอกาสผู้เรียนได้สะท้อนความคิดจากกิจกรรมการรับใช้สังคมว่าได้ผลตามจุดประสงค์ของรายวิชาหรือไม่อย่างไร เช่น ให้เขียนรายงาน การอภิปราย การนำเสนอผลงาน การรับใช้สังคมจึงเป็นส่วนหนึ่งของงานในรายวิชา

6. การวัดผลในการรับใช้สังคมต้องวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์ของรายวิชา คือ ต้องวัดผลการเรียนรู้ไม่ใช่การวัดการรับใช้สังคม วัดผลการแสดงออกถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการทำกิจกรรมรับใช้สังคม การวัดผลและการประเมินผลผู้สอนกับชุมชนจะร่วมมือกัน

เมลเชียร์ Melchior (2000: 98) กล่าวไว้โดยสรุปว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ในสหรัฐอเมริกาได้บูรณาการผสมผสานการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเข้ากับหลักสูตรของโรงเรียนและในบางชุมชน การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมได้กลายเป็นส่วนสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมที่ครอบคลุมทั้งอำเภอ (district wide service-learning) โดยได้สรุปลักษณะและแนวทางจัดการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมสามารถจัดดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ชุมชน และเสียค่าใช้จ่ายต่ำได้โดยอาศัยกลวิธีบูรณาการเข้ากับชั้นเรียนและหลักสูตรที่มีอยู่ในโรงเรียน

2. การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมจะต้องใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม เมื่อมีการบูรณาการโดยผ่านทางโรงเรียนและสำนักงานอำเภอที่จะต้องมีการลงทุนในการพัฒนาวิชาชีพและการสนับสนุนครูให้พัฒนาสื่อการสอนและกิจกรรมในห้องเรียนเสียใหม่

3. การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมจะต้องให้นักศึกษาออกไปจัดทำกิจกรรมนอกโรงเรียน จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การประกันความปลอดภัยและการรับผิดชอบความเสียหาย เป็นต้น
4. โรงเรียนและสำนักงานอำเภोजำเป็นต้องตัดสินใจว่าจะว่าจ้างผู้ประสานงานกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมแบบเต็มเวลาหรือบางเวลาหรือไม่
5. การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมจะเป็นประโยชน์ไม่แต่เฉพาะกับนักศึกษาเท่านั้น ยังเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนด้วย
6. การปฏิบัติงานของนักศึกษาตามกระบวนการเรียนรู้โดยรับใช้สังคมมีคุณค่าต่อหน่วยงานของชุมชนที่นักศึกษาเข้าร่วมทำงานด้วย
7. การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และช่วยส่งเสริมทัศนคติทางบวกต่อเยาวชนและโรงเรียนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

สุรินทร์ คล้ายรามัญ (2543: 74) ได้สรุปว่า การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเป็นการเรียนรู้จากกิจกรรมการรับใช้สังคมบูรณาการกับจุดมุ่งหมายของรายวิชาที่เรียน การรับใช้สังคมจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่เรียน ผู้เรียนจะได้สะท้อนความคิดจากประสบการณ์การรับใช้สังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทุกฝ่ายได้เตรียมการร่วมกันและประเมินผลร่วมกันผู้เรียนทุกคนจะร่วมกันสร้างความรู้จากประสบการณ์ที่เขามีส่วนร่วมในสิ่งแวดล้อมในสังคมเพื่อพัฒนาศักยภาพของทุกคน

นันทิยา ตันศรีเจริญ (2546: 23) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กนักศึกษาได้ทำความรู้จักกับชุมชน วิเคราะห์ถึงความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาสามารถช่วยเหลือได้ โดยนำความรู้ในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งได้เรียนรู้จากการลงมือช่วยเหลือชุมชนด้วยซึ่งรูปแบบของการทำกิจกรรมสัมผัสชีวิตสังคมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสโดยตรงที่จะออกไปสัมผัสสภาพความเป็นจริงของสังคม ทำประโยชน์ให้กับสังคม รับผิดชอบต่อสังคม และสามารถปรับตัวให้อยู่กับผู้อื่นที่แตกต่างจากตัวเองได้ในสังคม โดยนำหลักการและทฤษฎีทางจริยธรรมที่เรียนในห้องเรียนมาใช้ในชีวิตจริง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การช่วยเหลือทางตรง และการช่วยเหลือทางอ้อม

ก. การช่วยเหลือทางตรง หมายถึง นักศึกษาร่วมวางแผนและลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง เช่น สอนหนังสือให้เด็กเล็กๆ ในชุมชน ช่วยกันเก็บขยะ ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างเปล่าเพื่อทำเป็นสวนสาธารณะในชุมชน เป็นต้น

ข. การช่วยเหลือทางอ้อม หมายถึง นักศึกษาคิดและวางแผน แล้วนำแผนดังกล่าวไปเสนอบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการทำงานช่วยเหลือชุมชน หรือทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเพื่อช่วยเหลือชุมชนทางอ้อม เช่น ติดต่อขออาหารที่ขายเหลือในร้านอาหารท้องถิ่นในแต่ละวัน เพื่อนำมา

ช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนอาหาร การเขียนบทความเกี่ยวกับมลภาวะในแม่น้ำลำคลองในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้คนในชุมชนตระหนักถึงการรักษาความสะอาดของแม่น้ำ เป็นต้น

1.1.1. ขั้นตอนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

มีการอธิบายวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Service-Learning ไว้หลากหลาย วิธีที่รู้จักกันดีและได้รับความนิยมแพร่หลายคือ Park Service-Learning Model ที่แบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยหาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้ จากนั้นนำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข แล้ววางแผนกิจกรรม จากนั้นจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความสนใจจากนักศึกษา เช่น การจัดนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสนทนาซักถามข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำประโยชน์ให้กับสังคมแก่นักศึกษา

1.2. ขั้นดำเนินการ

ผู้วิจัยจัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม นักศึกษาสามารถขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงาน องค์กร ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนให้มาร่วมมือด้วย ซึ่งทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน การแบ่งงานกันทำ การสร้างสัมพันธ์ภาพ โดยนำสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ เรียนรู้สิ่งใหม่ และรู้จักการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งในขั้นนี้จัดได้ว่าเป็นการช่วยเหลือทางอ้อม คือ การที่นักศึกษาขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงาน องค์กร ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนให้มาร่วมมือด้วยให้กับผู้ที่สนใจมาร่วมมือปฏิบัติโดยมีนักศึกษาเป็นผู้ติดต่อประสานงาน หลังจากนั้นนักศึกษาลงสำรวจพื้นที่ที่จะทำกิจกรรม และเตรียมกิจกรรม ตรวจสอบอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะต้องนำไปใช้ในการทำกิจกรรม จนถึงกระบวนการที่นักศึกษาออกไปทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้วางแผนไว้ ในขั้นนี้จัดได้ว่าเป็นการช่วยเหลือทางตรง คือ นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. การวิเคราะห์และอภิปรายผล

นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์ผ่านการอภิปราย เปิดโอกาสให้นักศึกษาไตร่ตรองและใคร่ครวญอย่างละเอียดรอบคอบถึงประสบการณ์ที่ได้รับหลังจากที่นักศึกษาได้

ทำกิจกรรม เพื่อที่นักศึกษาได้แบ่งปันประสบการณ์กันเอง สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าว ว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ประสบการณ์นั้นช่วยสร้างเสริมกำลังใจ ความมั่นใจ สำนึกในการรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และการช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้นเพียงใด และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร (Mirror) ขยายประสบการณ์เล็กๆ ให้กว้างใหญ่ขึ้น ได้รู้อะไรเกี่ยวกับการทำกิจกรรมนี้บ้าง ระหว่างที่ทำกิจกรรมได้เผชิญกับความรู้สึกอะไรบ้าง แล้วจัดการกับช่วงเวลานั้นอย่างไร มีผลอย่างไร มีอะไรบ้างที่ต้องทำเพิ่มเติม ประสบการณ์ที่ได้ทำนี้ช่วยเสริมหรือขัดแย้งกับสิ่งที่นักศึกษาได้เรียนในห้องหรือไม่ ช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้มากกว่า น้อยกว่า หรือเท่าๆกันกับ เรียนในห้องเรียนอย่างไร (Microscope) ประสบการณ์นี้มีผลต่อชีวิตหรืออนาคตอย่างไร สามารถระบุปัญหาที่พบได้หรือไม่ แล้วจะแก้ไขสถานการณ์นี้อย่างไร ประสบการณ์นี้มีผลเปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะ และอาชีพในอนาคตหรือไม่ อย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมในมุมกว้างอย่างไร (Binocular)

1.4. ขั้นสรุป

เป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม นักศึกษาร่วมกัน สรุปผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และร่วมขอบคุณ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ เพื่อระลึกถึงการทำ ประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบต่อช่วยเหลือ สังคมต่อไป

เป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม นักศึกษาร่วมกัน สรุปผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และร่วมขอบคุณ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ เพื่อระลึกถึงการทำ ประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบต่อช่วยเหลือ สังคมต่อไป

1.1.2. ข้อควรระวังที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้แบบ Service-Learning

1.1.2.1. Service-Learning ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมอาสาสมัคร แต่เป็นรูปแบบ การเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการเข้ากับวิชาหรือเนื้อหาต่างๆ

1.1.2.2. เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความสมัครใจ ความร่วมแรงร่วมใจ ฉะนั้นไม่ควรกำหนด ระยะเวลาในการทำกิจกรรมตายตัว

1.1.2.3. กิจกรรมใน Service-Learning ไม่ใช่การทำงานเพื่อชดใช้ หรือชดเชยความผิดที่นักศึกษากระทำ เพราะไม่ได้เกิดจากความต้องการของนักศึกษา และไม่อาจก่อให้เกิดการเรียนรู้เท่าที่ควร

1.1.2.4. Service-Learning ไม่ใช่รูปแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษามัธยมปลาย หรือนักศึกษามหาวิทยาลัยเท่านั้น เด็กเล็กๆ ก็สามารถเรียนรู้จากการช่วยเหลือได้เช่นกัน

1.1.2.5. กิจกรรมที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นประโยชน์กับนักศึกษาหรือชุมชนเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องเกิดประโยชน์กับทั้งสองฝ่ายเท่าๆ กัน

1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

อัลเบิร์ต (Albert, 1996: 88) ได้ศึกษาการวิจัยแบบบรรยายถึงโปรแกรมการรับใช้สังคมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนียเนื่องจากในสังคมปัจจุบัน เด็กวัยรุ่นถูกรุมล้อมด้วยปัญหาต่างๆ มากมาย ทำให้เด็กขาดวินัย เกิดความขัดแย้งทางอารมณ์และการเข้าไปมีส่วนร่วม ในสังคมลดลง สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อสังคมอเมริกาในอนาคต ในการศึกษาใช้การรับใช้สังคมในการแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยใช้โปรแกรมการรับใช้สังคมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาเก้าโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโปรแกรมการรับใช้สังคมและศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการรับใช้สังคม ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการรับใช้สังคมทำให้นักเรียนมีสติปัญญาเพิ่มขึ้น มีพัฒนาการทางด้านสังคมและด้านจิตใจเพิ่มขึ้น มีความรู้สึกต่อการรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น มีเจตคติในทางบวกต่อผู้ใหญ่และผู้อื่นมากขึ้น เสริมสร้างการยอมรับตนเอง มีจริยธรรมดีขึ้นและพัฒนาทักษะในการช่วยให้นักเรียนมีชีวิตอย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ วัยรุ่นที่เข้าโครงการการรับใช้สังคมเกิดความตระหนักในความต้องการของสังคมและใช้เวลาในการเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนของตน

ลินน์ (Lynn, 1997: 87) ได้ศึกษาอิทธิพลของการรับใช้สังคมต่อเจตคติในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยใช้เวลา 75 ชั่วโมง ให้นักเรียนฝึกทักษะ ความรับผิดชอบต่อโครงการเพื่อให้เกิดเจตคติในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเลือกกลุ่มที่จะเข้ามามีส่วนร่วม โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพคือการสัมภาษณ์และให้นักเรียนเขียนบรรยายจำนวน 24 คน ผู้วิจัยใช้การสังเกตในการเตรียมตัว พฤติกรรมและการสะท้อนความคิดในกิจกรรมของนักเรียน และสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนสังคมวิทยา ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ด้วยการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ผู้วิจัยเสนอแนะว่า นักเรียนได้เรียนรู้โดยการแก้ปัญหาของชุมชนทำให้ไม่เห็นแก่ตัวและมีความรู้สึกที่จะช่วยเหลือผู้อื่น งานวิจัยนี้เสนอแนะอีกว่า รัฐควรให้การศึกษายอมมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อ

ทางการเมือง โดยกระตุ้นให้ทุกคนเข้ามีส่วนร่วมในสถาบันต่างๆ ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองโดยใช้การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การรับใช้สังคมโดยบูรณาการในหลักสูตรของนักเรียน

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุริน คล้ายรามัญ (2543: 122) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อศึกษาเจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรีจำนวน 40 คน ผลของการศึกษาพบว่า ผู้ที่ได้รับโปรแกรมมีความรู้ทางด้านการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อการรับใช้สังคม รวบรวมประสบการณ์เดิมและสร้างประสบการณ์ใหม่ การสะท้อนความคิดเห็น การอภิปราย การประยุกต์ใช้ในการวางแผนการรับใช้สังคม การคิดวิเคราะห์จากประสบการณ์จากการรับใช้สังคม ควบคู่กับการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์

นฤมล มณีงาม (2547 : 106) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้เพื่อการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบ้านนาอิน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 20 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองโปรแกรม 12 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 90 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด สามารถให้เหตุผลเชื่อมโยงการปฏิบัติในการประหยัดพลังงานกับผลกระทบต่อสังคม โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และสังคม โดยการใช้แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบบันทึกพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์ และโปรแกรมการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

2.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

2.1.1 ความหมายของการปรับตัวทางสังคม

นิภา นิธยาน (2530: 7-9) ได้กล่าวถึงความหมายของการปรับตัวจากแนวความคิดของลาซาร์ส มาลม์และจามิสัน สรุปได้ดังนี้ ลาซาร์สได้อธิบายความเป็นมาของการปรับตัวว่า ดาร์วิน (Darwin) นักธรรมชาติวิทยาชาวอังกฤษเป็นผู้เริ่มใช้คำว่า “การปรับตัว” (Adaptation) ในทฤษฎีว่าด้วยการวิวัฒนาการในปี ค.ศ. 1859 โดยได้สรุปความคิดว่า สิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของโลกที่เต็มไปด้วยภัยอันตรายได้เท่านั้นที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ ต่อมานักจิตวิทยาได้ขอยืมคำว่า “การปรับตัว” ทางจิตวิทยามาใช้ในความหมายทางจิตวิทยา โดยเปลี่ยนจากคำว่า

(Adaptation) มาใช้คำว่า (Adjustment) ซึ่งหมายถึงการปรับตัวให้เป็นที่ไปตามความต้องการของจิตใจ โดยประกอบด้วยกระบวนการที่ใช้ในการเผชิญแรงผลักดันสองอย่างคือ

1. แรงผลักดันภายนอก เกิดจากการที่มนุษย์ต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมและการที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน ต้องผูกพันกับผู้อื่น ฉะนั้นคนเราต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม

2. แรงผลักดันภายใน เป็นความต้องการภายในของแต่ละกลุ่ม ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางสรีระของบุคคลอื่นได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำและความอบอุ่น อีกส่วนหนึ่งเกิดจากสภาวะทางจิต ซึ่งเป็นผลของการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคมในชีวิตที่ผ่านมา เช่น ความต้องการความอบอุ่นทางใจ ความต้องการเป็นที่ยอมรับทางสังคม และความต้องการความสำเร็จ เป็นต้น (นิภา นิธยาน. 2520: 7-9; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1969: unpagged) มาลล์และจามิสัน ได้กล่าวถึงการปรับตัวว่า หมายถึง วิธีที่คนเราปรับตัวให้เป็นที่ไปตามความต้องการของตนเองในสภาพแวดล้อมซึ่งบางครั้งส่งเสริม หรือขัดขวาง และบางครั้งสร้างความทุกข์ทรมานให้แก่เรา กระบวนการปรับตัวนี้เกิดขึ้นจากความจริงที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและสามารถใช้วิธีการแบบต่างๆ ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการนั้นๆ (นิภา นิธยาน. 2520: 9; อ้างอิงมาจาก Malm and Jamison. 1952: unpagged)

สาธว ใจตรง (2548: 11) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวเข้ากับสังคมไว้ว่า การปรับตัวทางสังคมเป็นความพยายามของบุคคลในการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้ดำรงความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมได้อย่างมีความสุข และพึงพอใจตามสภาพสังคมของตนเอง

รุจิรา คงสง (2546: 35) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวทางสังคมว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลพยายามปรับพฤติกรรมตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข

นายแพทย์ชูทิศย์ ปานปรีชา (2538: 44) ให้ความหมายของการปรับตัวทางสังคมว่า เป็นกระบวนการทางจิต ซึ่งคนนำมาใช้เพื่อให้บรรลุถึงความต้องการต่างๆ ของตนเองและสังคมและเข้าได้กับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่หรือที่เปลี่ยนแปลงไป และยังเป็นวิธีการให้คนคงไว้ซึ่งสุขภาพจิตดี

จรรยา ธัญญาดี (2536: 31) กล่าวว่า การปรับตัวเข้ากับสังคม หมายถึงความสามารถในการปรับตัวด้านการทำหน้าที่ทางสังคมในด้านต่างๆ คือการทำกิจกรรม ตามความคาดหวังของสังคมเกี่ยวกับการดูแลและรับผิดชอบตนเอง ความรับผิดชอบต่อครอบครัว การเข้าสังคมและการทำกิจกรรมในเวลาว่างทั้งในและนอกบ้าน

ฉัตรชัย วิเทศน์ (2535: 28) ได้สรุปความหมายของการปรับตัวว่า กระบวนการทางจิตและสังคมที่บุคคลใช้ในการเผชิญปัญหาหรือแรงผลักดันทั้งจากภายในหรือภายนอก การปรับตัวต่อ

แรงผลักดันภายในเรียกว่า การปรับตัวส่วนบุคคล (Personal Adjustment) เป็นการปรับตัวให้หลุดพ้นจากความคับข้องใจ ความวิตกกังวล และความต้องการต่างๆ เพื่อให้บุคคลเข้าสู่สภาวะสมดุลทางจิต ส่วนการปรับตัวทางสังคม (Social Adjustment) เป็นการปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมหรือคนรอบข้าง เช่น พ่อ แม่ ครู เพื่อน ได้อย่างมีความสุข

จากความหมายดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปรับตัวทางสังคม (Social Adjustment) คือ กระบวนการทางสังคมที่บุคคลใช้ในการเผชิญปัญหาหรือแรงผลักดันทั้งจากภายในหรือภายนอก เป็นความสามารถในการปรับตัวด้านการทำหน้าที่ทางสังคมในด้านต่างๆ เป็นการที่บุคคลพยายามปรับพฤติกรรมตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เหมาะสมตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เป็นการปรับตัวให้หลุดพ้นจากความคับข้องใจ ความวิตกกังวล และความต้องการต่างๆ เพื่อให้สามารถดำรงความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมได้ อยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข และพึงพอใจตามสภาพสังคมของตนเอง

2.1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางสังคม

เรื่องการปรับตัวเป็นประเด็นทางจิตวิทยาที่สำคัญมาก ดังนั้นนักจิตวิทยาจึงให้ความสนใจศึกษาค้นคว้ามาเป็นเวลานาน ก่อให้เกิดทฤษฎีต่างๆ มากมาย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางสังคมที่สำคัญมีดังนี้

อีริคสัน (จรรยา ธัญญาดี 2536: 43; อ้างอิงจาก Ericson: 1998) กล่าวว่า ตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นไปนั้น บุคคลมีการพัฒนาทางอารมณ์เชิงสังคมและบุคลิกภาพไปจนตลอดชีวิต โดยบุคคลอาจเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวได้มากน้อยเพียงไร ในช่วงอายุใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมตนในช่วงนั้นๆ ฉะนั้นในวัยทารกจนถึงวัยรุ่น ครอบครัวยังมีส่วนเกี่ยวข้องับความสามารถในการปรับตัว หรือสุขภาพจิตของบุคคลอย่างใกล้ชิด อีริคสันได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนาทางอารมณ์เชิงสังคมของบุคคลออกเป็น 8 ขั้น ซึ่งเริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 80 ปี ความจำเป็นที่ต้องปรับตัวของบุคคลนั้น อีริคสันเห็นว่าส่วนใหญ่เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ทางความรู้ ความสามารถ และความเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม ส่วนการที่บุคคลจะปรับตัวได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลนั้น ที่มีต่อผู้แวดล้อมรอบตน โดยผู้ที่อยู่แวดล้อมตนจะสามารถช่วยให้บุคคลปรับตัวได้อย่างราบรื่นหรือทำการขัดขวาง หรือผลักดันบุคคลไปในทิศทางที่ทำให้ปรับตัวไม่ได้ก็ได้ นอกจากนั้นการที่บุคคลสามารถปรับตัวได้ดีเพียงไรในขั้นแรกเริ่มยังมีอิทธิพลต่อความสามารถปรับตัวในขั้นต่อไปของบุคคลนั้นด้วย จิตใจและสิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางจิตใจคือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองอันเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ตลอดจนการปะทะสัมพันธ์กับผู้อื่น ในทางจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นผล

จากความคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง บุคคลที่มีความเชื่อมั่นและมองเห็นคุณค่าของตนจะมีการปรับตัวต่อสภาวะกดดันต่างๆ ดีกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกต่อตนเองในทางลบ

รอย (พรพรรณ จันทรง. 2541: 17; อ้างอิงจาก Roy 1984) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวแล้วสร้างเป็นรูปแบบขึ้น เมื่อปี ค.ศ. 1964 โดยยึดหลักของเซลเย่ และทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นพื้นฐาน รอยได้อธิบายว่า มนุษย์เป็นหน่วยเดียว ไม่สามารถแยกร่างกายและจิตใจออกจากกันได้ สิ่งกระทบใดใดก็ตามจะมีผลกระทบกระเทือนไปทั้งระบบ และการตอบสนองที่เกิดขึ้นอาจเป็นการตอบสนองร่วม อันเกิดจากการทำงานประสานกันของหน่วยย่อย พฤติกรรมการตอบสนองดังกล่าวจะปรากฏชัดเจนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับชนิดและความรุนแรงของสิ่งที่มากระทบธรรมชาติ ตลอดจนความสามารถในการปรับตัวของมนุษย์

ต่อมาในปี ค.ศ. 1968 รอยได้นำทฤษฎีการปรับตัวของรอยเอง (The Roy Adaptation Model) ไปทดลองปฏิบัติทั้งด้านการวิจัยและการจัดหลักสูตรในระดับปริญญาตรีจนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย เจเนลลี (Jenelli) ซึ่งเป็นผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลของโรงพยาบาลฟิเคเนส นิวเจอร์ซีย์ ก็ได้นำเอารูปแบบของรอยไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุแผนกจิตเวช ปรากฏว่า หลังให้การพยาบาลไปประมาณ 2 เดือน ผู้ป่วยอาการดีขึ้น มีพฤติกรรมการปรับตัวดีขึ้นกว่าเดิม

สาระสำคัญของทฤษฎีการปรับตัวของรอย พอสรุปได้ดังนี้คือ “มนุษย์” ประกอบด้วยชีวิตจิตใจ สังคม ที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ต้องการตอบสนอง ซึ่งอาจจะเป็นการปรับตัวอย่างเหมาะสม (Adaptive) หรือปรับตัวไม่เหมาะสม (Maladaptive) สิ่งกระตุ้นดังกล่าว หมายถึงสิ่งเร้าที่แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ สิ่งเร้าเฉพาะ (Focal Stimulus) ได้แก่ สิ่งเร้าที่มนุษย์เผชิญอยู่โดยตรง สิ่งเร้ารวม (Contextual Stimulus) คือสิ่งเร้าที่มีอยู่ทั่วไปในสิ่งแวดล้อมนอกเหนือจากสิ่งเร้าเฉพาะของตนเอง และสิ่งเร้าเฝ้า (Residual Stimulus) คือลักษณะเฉพาะของตัวเอง เช่น ความเชื่อ ทศนคติ อุปนิสัย ค่านิยม เป็นต้น สำหรับวิถีทางที่มนุษย์ปรับตัวเพื่อให้มีความมั่นใจทางสรีระ จิตใจ และสังคมนั้นจะแสดงออกในพฤติกรรม 4 ประเด็นคือ

1. พฤติกรรมการปรับตัวตามความต้องการด้านสรีระวิทยา (Physiological Needs) มีพื้นฐานมาจากความมั่นคงด้านร่างกาย โดยพิจารณาจากพฤติกรรมด้านการตอบสนองความต้องการปฐมภูมิ ได้แก่ ความต้องการออกกำลังกายและการพักผ่อน อาหาร การขับถ่าย น้ำ และเกลือแร่ ออกซิเจน การไหลเวียน การรักษาภาวะสมดุลของร่างกายและระบบต่อมไร้ท่อ

2. พฤติกรรมการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ (Self-concept) เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องมีความมั่นคงทางด้านจิตใจเช่นกัน รอยได้แบ่งเป็น ดังนี้

2.1 อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย (Physical Self)

2.2 อัตมโนทัศน์ด้านส่วนบุคคล (Personal Self) ซึ่งประกอบด้วยอัตมโนทัศน์ด้านศีลธรรมจรรยา (Moral-ethical Self) อัตมโนทัศน์ด้านความมั่นคงอันเกิดจากความเสมอต้นเสมอปลาย (Self consistency) อัตมโนทัศน์ด้านปณิธานและความคาดหวังที่ตนมี (Self-Ideal and Self-Expectation) อัตมโนทัศน์ด้านคุณค่าและความสำคัญ (Self Esteem)

3. พฤติกรรมการปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ (Role Function) เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในสังคมในการมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคมและทำงานร่วมกับคนอื่น ทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางสังคม

4. พฤติกรรมการปรับตัวด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้อื่น (Interdependence Relation) การที่คนเราต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และพึ่งพาตนเอง การพึ่งพาผู้อื่นและให้ผู้อื่นได้พึ่งพาตน มีส่วนช่วยให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจและสังคม

นักจิตวิทยา มาสโลว์ (Maslow) ได้สรุปคุณลักษณะที่ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวไว้ดังนี้ (นิภา นิธยาน. 2520; 37 – 38)

1. เข้าใจสภาพความจริงโดยถ้อยแท้ มีความสามารถในการรับรู้เป็นอย่างดีสามารถตัดสินใจผู้อื่นได้ถูกต้องและรวดเร็ว
2. ยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งโลกที่ตนอยู่ตามสภาพความเป็นจริง มิใช่ตามความคิดฝันหรือหลอกหลวงตนเอง
3. ความเป็นธรรมชาติและแสดงพฤติกรรมออกตามธรรมชาติปราศจากการเสแสร้ง ซึ่งบางครั้งอาจดูคล้ายขาดความสุข
4. วิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาตรงจุดไม่เข้าข้างตนเอง หรือเอาแต่ใจตนเอง กล้าเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยไม่ท้อถอย
5. ความเป็นตัวของตัวเองเต็มทีและมีอิสระเสรีในตัวเองสามารถพึ่งตนเองและอยู่อย่างสงบสุขได้โดยลำพังตัวเอง มิต้องเกาะเกี่ยวหรือพึ่งผู้อื่นมากนัก
6. มองโลกและผู้รอบข้างในแง่ดีงามและสดชื่นอยู่เสมอ ไม่มองโลกในแง่ร้าย
7. มีอารมณ์ดีและมั่นคง ไม่มีอารมณ์เกลียด เคียดแค้นและริษยาหรือแม้จะมีอาการโกรธหรือกลัวในบางครั้งก็รู้จักยับยั้งชั่งใจได้ และเป็นผู้มีอารมณ์ขันอย่างมีสติและมีความคิด
8. ปราศจากนิสัยทางจิตที่กระทบกระเทือนบุคลิกภาพ เช่น นิสัยขี้ระแวง สงสัยจับผิดผู้อื่น หุนหันุนใจไร้สาระ เคร่งเครียดและวิตกกังวลเกินเหตุ
9. สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ได้อย่างดี แต่ไม่ร่วมกระทำการที่ไม่ถูกต้อง พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น สนใจในสวัสดิภาพของเพื่อนมนุษย์แท้จริง

10. มีความสามารถในการเลือกเพื่อนแท้สองสามคน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันลึกซึ้งและอุทิศตัวให้เพื่อนสนิทมิตรแท้
11. มีความรู้สึกกล้าแสดงออกเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรู้จักชื่นชมในศิลปะและสุนทรียภาพตามธรรมชาติ
12. มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้แก่ชีวิต
13. พร้อมที่จะเผชิญประสบการณ์ใหม่ๆ ในชีวิต
14. ยึดมั่นในหลักศีลธรรมจรรยาอย่างยั่งยืนในการกระทำทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ถูกต้องและดีงาม

2.1.2.1. ลำดับขั้นของการปรับตัวทางสังคม

ชัยนาถ นาคบุผา ได้กล่าวถึงการที่นักจิตวิทยาได้แบ่งขั้นต่างๆ ในการปรับตัวทางสังคมของวัยรุ่นไว้ 4 ขั้นดังนี้ (อ้างอิงจากฉัตรชัย วิเทศน์.2535: 9)

1. เป็นการเรียนรู้ที่จะหลบเลี่ยงการกระทบกระทั่งกับผู้อื่นอันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคม เด็กจะต้องเรียนรู้ในสิทธิของผู้อื่น ไม่รังแกหรือทำให้ผู้อื่นเจ็บตัวหรือเสียใจ ละเว้นจากการเข้าขวางหรือสอดแทรกในกิจการผู้อื่น
2. เป็นการเรียนรู้ว่าตนเองจะต้องเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่และอยู่ในโอวาทของผู้ใหญ่ขั้นนี้เป็นการปรับตัวที่สูงกว่าขั้นแรก
3. เป็นการเรียนรู้เพื่อสามารถทำงานร่วมกับหมู่คณะได้ดี รู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับ ผู้นำและผู้ตาม โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กทำเป็นหมู่คณะและมีการแนะแนวทางที่เหมาะสมแก่พวกเขาด้วย
4. เป็นการเรียนรู้เพื่อการปรับตัวทางสังคมของวัยรุ่นอย่างแท้จริง ได้แก่ ความสามารถที่จะหัดเข้าใจผู้อื่นโดยหัดสังเกตลักษณะนิสัยใจคอและการกระทำต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้เข้าร่วมสังคมกับบุคคลแวดล้อมเด็กเอง

2.1.2.2. ลำดับการเกิดกับการปรับตัวทางสังคม

นิภา นิธยานน (2530: หน้า 202 – 205) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่ลำดับการเกิดต่างกัน จะมีผลต่อการปรับตัวทางสังคม แม้จะเป็นพี่น้องท้องเดียวกัน อยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน เช่น มีบิดามารดาเดียวกัน สภาพแวดล้อมในครอบครัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็จริง แต่พี่น้องในครอบครัวก็จะได้ผลแตกต่างกันจากสิ่งแวดล้อมนั้นๆ ฐานะตำแหน่งในหมู่พี่น้อง เช่น บุตรคนโต คนสุดท้อง หรือการเป็น

บุตรชายคนเดียวหรือบุตรสาวคนเดียวของครอบครัว จะเป็นสาเหตุสำคัญในการปรับตัวทางสังคมและพัฒนาบุคลิกภาพ กล่าวคือ

1. เป็นบุตรคนเดียวของครอบครัว เขาจะมีโอกาสมีปัญหาในการปรับตัวมากกว่าเด็กที่มีพี่น้อง โดยเฉพาะอยู่ในสภาพที่บิดามารดาทุ่มเทความรักและความสนใจให้มากเกินไป ซึ่งจะทำให้เด็กคิดว่าตัวเองสำคัญ และเอาแต่ใจตัว ไม่รู้จักแบ่งปันความรักแก่ใคร สิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นบุคลิกภาพของเขา เมื่อเขาต้องไปดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูล จะปรับตัวไม่ได้ ทำให้เกิดความเครียด หักถอย วิดกกังวล หรือเก็บตัวอยู่ตามลำพัง

2. บุตรคนโต เด็กที่เกิดมาเป็นบุตรคนแรกในครอบครัว ย่อมต้องเคยเป็นบุตรคนเดียวของครอบครัวมาก่อน เพราะฉะนั้น เขาย่อมได้รับความสนใจ ความรักจากบิดามารดาทุ่มเทมาให้อย่างเต็มที่ เมื่อมีน้องใหม่เกิดมา ความรัก ความสนใจ ย่อมถูกแบ่งปันไปให้น้องๆ ประกอบกับตนเองต้องมีการรับผิดชอบต่อน้องๆ สภาพการณ์เช่นนี้อาจก่อปัญหาทางบุคลิกภาพ เช่น กลายเป็นคนขี้อาย เก็บกด มีพฤติกรรมต่อต้าน ขัดขืน ก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งทำให้กลายเป็นปัญหาในการปรับตัวทางสังคมต่อไป

3. การเป็นบุตรคนกลาง เด็กที่เป็นบุตรคนกลางมักไม่ค่อยได้รับความรัก ความเอาใจใส่เท่าบุตรคนอื่น พ่อแม่มักจะเลยบุตรคนกลาง ซึ่งจะทำให้น้อยเนื้อต่ำใจได้

4. การเป็นบุตรคนสุดท้อง บุตรคนสุดท้องมักจะมีปัญหาการปรับตัวทางบุคลิกภาพหลายอย่าง เนื่องจากบางครั้งอาจถูกพี่ๆ บังคับหรือรังแก ซึ่งจะทำให้กลายเป็นคนขี้อาย ขาดวิตกกังวล หรือต่อต้านขัดขืน หรือถ้าเด็กได้รับความรัก ความเอาใจใส่ การตามใจที่มากเกินไป ก็จะทำให้กลายเป็นคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ลังเลไม่กล้าตัดสินใจแก้ปัญหา

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าเด็กจะเป็นบุตรคนที่เท่าใด ถ้าครอบครัวโดยเฉพาะบิดามารดาให้ความรัก ความเอาใจใส่ การเลี้ยงดูที่ถูกต้องก็จะทำให้เด็กมีบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่ดี

รอเจอร์ส (ชาติชาย หมั่นสมัศร.2542; อ้างอิงจาก Rogers:1962) ได้แบ่งลักษณะของวัยรุ่นที่มี การปรับตัวทางสังคมที่เป็นปัญหาไว้ดังนี้คือ

1. วัยรุ่นที่ไม่ค่อยยินดีจะร่วมอยู่ในกลุ่ม เช่น วัยรุ่นที่มีวุฒิภาวะเร็วมักจะไม่ค่อยสนใจกิจกรรมของเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน บางคนมักจะกลัวความตรงไปตรงมาของเพื่อนๆ จึงทำให้ต้องหลีกเลี่ยงไป บางคนที่มีความรู้สึกกลัวเพื่อนๆ ซึ่งข้างต้นจะไม่มีความสุข จะมีความทุกข์ใจเพราะการขาดความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

2. วัยรุ่นที่สังคมเฉยเมย พวกนี้จะขาดแรงกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในกลุ่ม การสร้างสรรค์ทางสังคมอาจเพิ่มขึ้นถ้าเขาได้ทำงานร่วมกับกลุ่มเล็กๆ โดยให้มีตำแหน่งเล็กๆ น้อยๆ ในการรับผิดชอบงาน และสร้างให้เขามีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะทำให้ทักษะทางสังคมสูงขึ้นจนเพียงพอที่จะเข้ากับสถานการณ์ได้

3. วิทยุที่สังคมซึ่ง พวกนี้ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มแต่ถูกขัดขวาง เพราะเขาจะรู้ว่า จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้อย่างไร เพราะขาดคุณสมบัติที่จำเป็นหรือขาดทักษะในทางสังคมที่จะทำให้เขาประสบความสำเร็จ

2.1.2.3. ลักษณะของผู้ที่ปรับตัวได้ดี

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถและมีความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับระดับอายุ
2. เป็นผู้ที่มีความพอใจจากความสำเร็จจากการได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม
3. เป็นผู้ที่เต็มใจที่จะรับงานและรับผิดชอบงานนั้นๆ อย่างเหมาะสมกับบทบาทหรือตำแหน่งในชีวิตของเขา แม้ว่าจะทำไปเพื่อต้องการตำแหน่งก็ตาม
4. เมื่อเผชิญกับปัญหาที่ต้องแก้ไขจะไม่หาทางหลบเลี่ยง
5. เป็นผู้ที่สนุกกับการจัดอุปสรรคที่ขัดขวางต่อความสุขหรือพัฒนาการ
6. เป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยความกังวลน้อยที่สุด มีความรู้สึกขัดแย้งในใจและหลบหนีปัญหาน้อยที่สุด
7. เป็นผู้ที่มีความอดกลั้น รอได้จนกว่าจะพบสิ่งใหม่หรือทางเลือกใหม่ที่มีความสำคัญหรือดีกว่า
8. เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จด้วยความสามารถที่เป็นจริง ไม่ใช่ความสามารถในความคิดฝัน
9. เป็นผู้ที่คิดก่อนทำหรือมีโครงการแน่นอนก่อนที่จะปฏิบัติ
10. เป็นผู้ที่เรียนรู้จากความล้มเหลวของตนเองแทนที่จะหาข้อแก้ตัวด้วยการหาเหตุผลเข้าข้างตัวเองหรือขัดโทษผู้อื่น
11. เป็นผู้ที่ปฏิบัติตนได้สมบทบาท รู้ว่าจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อเวลาทำงานหรือเวลาเล่น
12. เป็นผู้ที่สามารถปฏิเสธต่อการเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้เวลามากเกินไปหรือกิจกรรมไม่ตรงกับความสนใจ แม้ว่ากิจกรรมนั้นจะทำให้เขาพอใจได้ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งก็ตาม
13. เป็นผู้ที่สามารถตอบรับการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับเขา แม้ว่ากิจกรรมนั้นจะไม่ทำให้พึงพอใจก็ตาม
14. เป็นผู้ที่แสดงความโกรธออกมาโดยตรง เมื่อเขาได้รับความเสียหายหรือถูกรังแก และจะแสดงออกเพื่อปกป้องความถูกต้องของเขาด้วยเหตุผล การแสดงออกนี้จึงมีความเหมาะสมกับลักษณะของความเสียหายที่ได้รับ
15. เป็นผู้ที่สามารถแสดงความพอใจออกมาโดยตรงและจะแสดงออกมาอย่างเหมาะสมกับลักษณะของสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจนั้น

16. เป็นผู้ที่สามารถระดมพลังงานที่มีอยู่ในตัวออกมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งได้ทันที

นอกจากนี้แล้วเฮอริลลอค ยังได้แบ่งเกณฑ์ในการปรับตัวทางสังคมของเด็กไว้ 4 ประการ คือ

1. มีการแสดงออกที่เหมาะสมกับระดับอายุหรือความคาดหวังของกลุ่มซึ่งจะเป็นที่ยอมรับของกลุ่มได้
2. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในครอบครัว ครู เพื่อน หรือคนแปลกหน้า
3. มีเจตคติที่ดีต่อบุคคลต่าง ๆ และต่อการเข้าร่วมสังคม
4. มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง พึงพอใจในตนเองไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือผู้ตาม

2.1.2.4. เกณฑ์ในการปรับตัวทางสังคม

คริสโทเปอ์ (ราตรี พัฒนรังสรรค์; อ้างอิงจาก Chirstoplur, n.d: 2524) ได้กล่าวถึงการปรับตัวทางสังคมว่า วัยรุ่นจะประสบความสำเร็จในการปรับตัวทางสังคมจะต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางสังคม ดังนี้

1. การให้ความสนใจต่อบิดามารดา บุคคลที่ใกล้ชิด และเพื่อนในวัยเดียวกัน จะนำไปสู่การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ชายและผู้หญิงคนอื่นในโลก
2. การเห็นคุณค่าของบุคคลอื่น เด็กวัยรุ่นควรได้รับการฝึกให้ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ตระหนักถึงคุณค่าและความสามารถทั้งของตนเองและผู้อื่น รู้จักมองส่วนดีในการยกย่องชมเชย เห็นความสำคัญของผู้อื่นรู้จักให้ความช่วยเหลือ และสามารถที่จะนำความสามารถของตนเองและผู้อื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกันและกัน
3. รู้จักแสดงอารมณ์รักและเกลียด การแสดงความรัก ชอบชื่นชม นิยม โกรธ ไม่พอใจ เกลียดที่มีต่อบุคคลอื่นเป็นสิ่งที่จะต้องทำให้เหมาะสม กับเวลา สถานที่ และบุคคล สามารถปรับตัวเองให้อยู่ในสภาวะสมดุล โดยให้อยู่ในเหตุผลของความเป็นจริงนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ
4. การรู้จักยอมรับอารมณ์รักและเกลียดจากผู้อื่น ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งมีบุคคลหลายประเภท และในการมีความสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม ผู้ที่ยอมรับจะมีความรู้สึกทั้งทางบวกและลบที่ผู้อื่นมีต่อตน ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้าใจในกันและกันยิ่งขึ้น
5. การยอมรับสิ่งทดแทนเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการจริงๆ เด็กวัยรุ่นควรฝึกที่จะยอมรับความผิดหวังและควรฝึกที่จะทำให้ใจเป็นสุข ดังคำที่ว่า “เมื่อไม่มีสิ่งที่พอใจ จงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ เมื่อไม่มีในสิ่งที่ชอบ จงชอบในสิ่งที่มี และมองหาข้อดีเห็นค่าในสิ่งที่มีอยู่ “

6. การได้รับประสบการณ์ที่ผิดพลาด ความผิดพลาดเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นได้กับทุกคน ประสบการณ์เหล่านี้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ว่าจะมีทางใดที่จะไม่ให้เกิดความผิดพลาด เพราะความผิดพลาดจะเป็นบันไดสำคัญที่จะนำไปสู่การกระทำที่ถูกต้อง

7. การเป็นคนมีความรู้สึกไว ผู้ที่มีความรู้สึกไว คือ ผู้ที่สามารถสังเกตวิเคราะห์ การกระทำ คำพูด สีหน้า แววตา ของคนอื่นได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ผู้ที่มีความสามารถเช่นนี้ จะช่วยให้เข้าใจผู้อื่นได้อย่างแท้จริง

8. การสร้างการยอมรับจากผู้อื่น การที่บุคคลจะได้รับการยอมรับความไว้วางใจ การได้รับเกียรติ การยอมรับจากผู้อื่น เป็นเรื่องที่ต้องได้รับการฝึกการแสดงความสามารถ ความรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ให้ผู้อื่นเห็นก่อน และผลที่ตามมาคือ จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในสิ่งที่ยากขึ้นไปเรื่อยๆ ชีวิตก็จะประสบความสำเร็จขึ้นตามลำดับ

2.1.2.5. ลักษณะที่แสดงออกถึงความยุ่งยากในการปรับตัวทางสังคม

นิภา นิธยานน (2520: 160-161) กล่าวถึงความยุ่งยากในการปรับตัวไว้ว่า จะน้อยหรือมากเพียงใดก็ตามมักจะปรากฏอาการในลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. อาการเคร่งเครียด
2. อาการเจ็บปวดทางกาย เป็นผลสืบเนื่องจากความเคร่งเครียดได้แก่ โรคกระเพาะอาหาร โรคลำไส้ เป็นต้น
3. พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากมาตรฐานที่พึงงามของสังคม
4. ความหย่อนสมรรถภาพในการดำเนินชีวิต เช่น เกิดความกลัวหรือวิตกกังวลมากเกินไปจนเป็นเหตุ

บุคคลที่สามารถเข้าใจถึงสาเหตุของความยุ่งยากในการปรับตัวของตนเองได้ดีย่อมที่จะเลือกวิธีการ ขอรับคำแนะนำและฝึกที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นได้ง่ายขึ้น เพื่อที่เขาจะได้เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป มีความเป็นมิตร และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น มีบุคคลอื่นมีบุคลิก ลักษณะเป็นผู้นำ ซึ่งการที่บุคคลจะมีลักษณะที่ดีดังกล่าวได้นั้น เขาจะต้องยอมรับคนอื่น ๆ อย่างที่เป็นจริงมากขึ้นและสามารถที่จะเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการแสดงพฤติกรรมมากขึ้นด้วย

2.1.3 การปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ (อ้างอิงจาก พระมหามานตรี สามารถไทย; 2548: 23) กล่าวว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย ต้องพบกับสิ่งต่างๆ ในมหาวิทยาลัย เช่น สภาพแวดล้อม การเรียน

การสอน กิจกรรม บรรยายภาคทฤษฎีวิชาการ รวมทั้งต้องมีความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18 – 22 ปี อยู่ในระหว่างวัยรุ่นตอนปลายที่จะเป็นผู้ใหญ่ร่างกายและจิตใจเปลี่ยนแปลงมาก ระยะนี้พฤติกรรมจะคล่องตัว ยึดมั่นในอุดมการณ์ มีความอยากรู้อยากเห็น เป็นอิสระมีแนวคิดใหม่ๆ จากลักษณะดังกล่าวนี้ ทำให้ความสัมพันธ์กับครอบครัวและอิทธิพลของ ครอบครัวที่มีต่อนักศึกษาลดน้อยลง แต่มีความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนนักศึกษาจะเข้ามามีบทบาทแทนในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ของนักศึกษามี 2 ลักษณะคือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ และความสัมพันธ์ทางปัญญา สำหรับความสัมพันธ์ทางอารมณ์นั้น เน้น ความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึกทางอารมณ์และอาวูโสเป็นหลัก กิจกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะถูกทำลายได้ง่ายเพราะไม่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลและหลักการ ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญาอาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล และสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยงเช่นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง ซึ่งมีการเปลี่ยนความคิดด้วยการตัดสินใจพิจารณาใดๆ ก็อาศัยเหตุผล หลักการและความถูกต้องเป็นหลัก

นิสิตนักศึกษาเป็นทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยมุ่งผลิตโดยทั่วไป เป็นวัยที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีอารมณ์อ่อนไหว ขณะเดียวกันก็มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็นทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดค่อนข้างเพ้อฝันและพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือในทางจิตวิทยา นับว่าเป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง การปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาเหล่านี้จะมีลักษณะพิเศษ ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบ และนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ต่างกันจะมีแนวความคิดต่อกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะรู้สึกตื่นเต้นและสนใจทุกสิ่งที่อยู่รอบด้านไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความอยากเรียนและตั้งใจในการศึกษา พยายามปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยและเชื่อฟังคำสอนของอาจารย์ การเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นการย้ายโรงเรียนมาสู่มหาวิทยาลัยการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ก่อให้เกิดความเครียด เพราะจะต้องจากบ้านและยังมีวุฒิภาวะไม่สมบูรณ์ ต้องปรับตัวเข้ากับสังคม และการเรียนในหลายๆ ด้าน เช่น จากวิธีการเรียนที่มีอาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนการสอนมากกว่าตัวนักศึกษาเองมาสู่การที่ต้องรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ต้องรู้จักการแบ่งเวลา การวางแผนการเลือกอาชีพ การสร้างสัมพันธภาพกับอาจารย์ การคบเพื่อนต่างเพศ การพักอยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมห้องที่มีฐานะแตกต่างกัน เข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ในบางครั้งจะเกิดความรู้สึกสูญเสีย เหนงาและซึมเศร้า หรือมีความขัดแย้งในใจเกี่ยวกับ

มาตรฐานและค่านิยมในมหาวิทยาลัยและปัญหาอื่นๆ ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยความพยายามในการปรับตัว เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น

สำเนา ขจรศิลป์ (พระมหามนตรี สามารถไทย, 2548: 51 อ้างอิงจาก สำเนา ขจรศิลป์: 2537) กล่าวถึงปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยว่าระบบการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษานั้น แตกต่างกับระบบการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา อีกทั้งนักศึกษาขาดทักษะในการเรียนเช่น การจดคำบรรยาย การค้นคว้า และการศึกษาด้วยตนเอง ตลอดจนการแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาเล่าเรียนที่ถูกต้อง จึงทำให้นักศึกษาเกิดปัญหาในการปรับตัวนี้ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีนิสัยการเรียนที่ไม่เหมาะสมจะมีปัญหามากในการปรับตัวในด้านการเรียน นอกจากนี้การที่นักศึกษาเปลี่ยนสภาพจากนักศึกษามัธยมศึกษาเป็นนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาย่อมพบปัญหาต่างๆ มากมาย สำหรับปัญหาด้านการเรียนนั้น เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูล ต่างๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สืบค้น ปฏิบัติจริงและจากการอ่าน การเรียนในระดับอุดมศึกษานั้น จึงต้องรู้จักขวนขวายฝึกฝนตนเอง สร้างวินัยในตนเอง ไม่มีอาจารย์คอยดูแล ประกอบกับขณะที่เรียนจะฟังคำบรรยายไม่ทัน ไม่รู้จักสาระสำคัญของเนื้อหา ไม่ทราบวิธีการทำรายงานที่ถูกต้อง เวลาสอบก็เคยชินกับข้อสอบที่มีแต่วงๆ ซิดๆ เมื่อให้เขียนคำอธิบาย ยกตัวอย่าง ดีความ วิเคราะห์หรือให้เหตุผลก็ไม่อาจทำได้

จากความหมายดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยนั้นมี ความสำคัญและมีความจำเป็นต่อนักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะมหาวิทยาลัยจัดเป็นสังคมสังคมหนึ่งที่มีการอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมากและอาศัยพึ่งพากันและกัน จึงทำให้นักศึกษาเกิดปัญหาในการปรับตัวนี้ และการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างจากการเรียนในโรงเรียน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาเปลี่ยนสภาพจากนักศึกษามัธยมศึกษาเป็นนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาย่อมพบปัญหาต่างๆ มากมาย ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องมีพัฒนาการด้านการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย เพราะถ้านักศึกษาไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้ การที่นักศึกษาใช้ชีวิตในการสังคมอื่นๆ เช่น สังคมการทำงาน สังคมการอยู่ร่วมกันในชุมชน หรือสังคมที่แตกต่างกันออกไปในสังคม ก็จะไม่ประสบความสำเร็จด้วยเหมือนกัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

กิลล์ (ธัญชนก 2542: 50 อ้างอิงจาก Gill.1971) ได้ทำการศึกษาพบว่า เด็กที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดี

สามารถแก้ปัญหาด้านการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกรอนลันด์ (สุรัชย์ โกคียะกุล 2526: 32 อ้างอิงมาจาก Gronlund.1959) พบว่า เด็กที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและสภาพสิ่งแวดล้อม มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความขัดแย้งในกลุ่มเป็นเหตุให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพเกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข

แอสซัม และเลวี (ณัฐพล แนวจำปา. 2540: 20; อ้างอิงจาก Assum and Levy. 1947: 307-309) ได้เปรียบเทียบนักศึกษาระหว่างนักศึกษาที่มีการปรับตัวดีและนักศึกษาที่มีการปรับตัวไม่ดีพบว่า นักศึกษาที่ปรับตัวไม่ดีจะเรียนด้อยกว่านักศึกษาที่ปรับตัวดี

ดีเซนา (ณัฐพล แนวจำปา. 2540 อ้างอิงจาก Desena. 1966) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนียกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาที่พบมากตามลำดับคือด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคมและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านสัมพันธภาพในสังคม ด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ และ การศึกษาของวอร์เตอร์ส (Watres. 1964: 342 - 343) พบว่า ปัญหาของนักศึกษาที่พบบ่อยที่สุดคือ ปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม นักศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศในมหาวิทยาลัยให้ได้ภายในเวลาสั้นที่สุด เพราะความล้มเหลวของการปรับตัวของนักศึกษาจะทำให้พลาดโอกาสในการศึกษาเล่าเรียน

แรบบิกกี และบราเบอร์ก (Rabiecki & Brabeck, อ้างอิงจาก พรพรรณ จันทรง, 2541) ได้ศึกษาผลการให้การปรึกษาโดยเพื่อนต่อการปรับตัวในมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 146 คน ได้รับการให้การปรึกษาจากเพื่อนที่ผ่านการฝึกอบรมทักษะการปรึกษา หลังการทดลองให้ผู้รับการปรึกษาประเมินผลการรับการปรึกษา ร้อยละ 92 รายงานว่า เพื่อนทำหน้าที่ให้การปรึกษาสามารถช่วยเหลือเขาในการปรับตัวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 91 รายงานว่า หลังจากเข้ากลุ่มแล้ว เขาไม่ต้องไปใช้บริการจากหน่วยงานอื่นๆ อีก พวกเขาเชื่อว่าเพื่อนที่ทำหน้าที่ให้การปรึกษา ช่วยเหลือเขาเกี่ยวกับการปรับตัวในสังคม และเรื่องอื่นๆ ที่เขากำลังกังวลใจมากที่สุด

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

พระมหามนตรี สามารถไทย (2548: 12) ได้ศึกษาเรื่องการปรับตัวของพระนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในส่วนกลาง 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านผู้สอนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านกิจกรรม โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพของพระนิสิต อายุ จำนวนปีที่ดำรงสมณะเพศ คณะวิชา ชั้นปีที่กำลังศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยพระนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 314 รูป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนกลางมีการปรับตัว โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการเรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พระนิสิตที่มีสถานภาพเป็นสามเณรและพระภิกษุมีการปรับตัวแตกต่างกัน พระนิสิตที่มีอายุ 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไปมีการปรับตัว โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน พระนิสิตที่มีจำนวนปีที่ดำรงสมณะเพศ 5 – 10 ปี มีการปรับตัวแตกต่างกับพระนิสิตที่มีจำนวนปีที่ดำรงสมณะเพศมากกว่า 10 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พระนิสิตคณะครุศาสตร์มีการปรับตัวแตกต่างกับพระนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์ ด้านการเรียนพระนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีการปรับตัวแตกต่างกับพระนิสิตชั้นปีที่ 4 พระนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีการปรับตัวแตกต่างกับพระนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนต่ำ

พรพนพร ลีวิโรจน์ (2547: 19) ศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูการสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวทางสังคมของผู้ติดยาเสพติด โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เคยติดยาเสพติด (บ้านพิชิตใจ) และโรงพยาบาลธัญญารักษ์จำนวน 150 คน ด้วยวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด ได้รับการสนับสนุนทางสังคมระดับมาก และมีการปรับตัวทางสังคมอยู่ในระดับมาก ภาพรวมวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันไม่ทำให้การปรับตัวทางสังคมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละวิธีของการอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัวทางสังคมแต่ละด้านแล้วพบว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวล หวาดกลัวอยู่ในระดับสูงมากกว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูอื่นๆ ส่วนระดับการสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกันทำให้การปรับตัวทางสังคมแตกต่างกัน กล่าวคือระดับการสนับสนุนทางสังคมมากทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมมาก แต่ถ้าระดับการสนับสนุนทางสังคมน้อยทำให้การปรับตัวทางสังคมน้อยตามมาด้วย และยังพบว่า ระดับการสนับสนุนทางสังคมมีความผูกพันกับการปรับตัวด้านความวิตกกังวล หวาดกลัว กล่าวคือ ระดับการสนับสนุนทางสังคมมาก ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการปรับตัวด้านความวิตกกังวล หวาดกลัวน้อย แต่ถ้าระดับการสนับสนุนทางสังคมน้อยทำให้ระดับการปรับตัวด้านความวิตกกังวล หวาดกลัวมาก ดังนั้น วิธีอบรมเลี้ยงดู และการสนับสนุนทางสังคม และการพัฒนาด้านพฤติกรรมควรได้รับการพิจารณา โดยสถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัว การศึกษา และองค์การภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนามนุษย์ และพฤติกรรมที่เหมาะสมระดับบุคคล

สมโภชน์ ถิ่นปฐ, ดุษฎี อายุวัฒน์ และ สุเกสสินี สุภธีระ (2542: 2-13) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ:ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่เข้าศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2539 - 2542 และกำลังศึกษาในปีการศึกษา 2542 จำนวน 387 คน ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยแบบแบ่งชั้น สองขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test one-way ANOVA และ MCA ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นปรับตัวต่อภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักศึกษาในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ คือ เพศ สาขาวิชา อาชีพบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของครอบครัว เมื่อวิเคราะห์การจำแนกพบพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้

รุจิรา สิทธิปาน (2542: 38) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะโดยใช้เวลา 12 ครั้ง ๆ ละ 1.30 ชั่วโมง นาน 6 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศ หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว มีการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศดีขึ้น และนักศึกษาที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะแล้วมีการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศดีขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีการปรับตัวทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศดีกว่านักศึกษาที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

พรพรรณ จันทรง (2541: 83) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัด กรมสามัญศึกษา อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน 4 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบควบคุม แบบปล่อยปละละเลย และแบบคุ้มครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 454 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูและแบบสอบถามการปรับตัวทางสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t- test และ F – test ผลการวิจัยสรุปว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการปรับตัวทางสังคมดีกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และนักศึกษานักหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการปรับตัวทางสังคมดีกว่านักศึกษาชาย

ฉัตรชัย วิเทศน์ (2535: 102) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นตามแบบของแอดเลอร์ที่มีต่อการปรับตัวทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสรรพวิทยาคม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2534 จำนวน 16 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากผู้ที่มีคะแนนความสามารถในการปรับตัวทางสังคมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 โดยมีคุณสมบัติเหมาะสมและสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการ แล้วทำการสุ่มจำแนก เพื่อแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นตามแบบของแอดเลอร์ จำนวน 13 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ติดต่อกัน 6 สัปดาห์ครั้ง โดยวิจัยเป็นผู้นำกลุ่มตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับคำปรึกษาใด ๆ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นตามแบบของแอดเลอร์มีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มและมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม สูงกว่าก่อนได้รับคำปรึกษา

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3.1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญก่อตั้งอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2512 โดยเริ่มจากสถาบัน การศึกษาอิสระภายใต้ชื่อโรงเรียนพาณิชยการอัสสัมชัญ และได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอัสสัมชัญบริหารธุรกิจในปี พ.ศ. 2515 โดยการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ และได้ดำเนินการเรียนการสอนเรื่อยมา จนกระทั่งได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยการจัดการธุรกิจอัสสัมชัญ” อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2518 โดยทบวงมหาวิทยาลัย ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 จึงได้รับอนุญาตจากทบวงมหาวิทยาลัยเป็น “มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ” จนกระทั่งปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญนั้นจัดเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ที่ดำเนินการบริหารโดยมูลนิธิ St. Gabriel โดยมีความประสงค์ที่จะเผยแพร่วิทยาศาสตร์ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกให้ขยายวงกว้างโดยทั่วไป ซึ่งองค์กรนี้ได้ทำการจดทะเบียนรับรององค์กรที่ฝรั่งเศสในปี พ.ศ. 2248 เพื่อเป็นการอุทิศให้แก่บาทหลวง Louis Marie De Montfort ผู้มุ่งสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษาและเผยแพร่วิทยาศาสตร์ และได้เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2444 อีกทั้งยังสนับสนุนทุนการศึกษาระหว่างประเทศของนักศึกษาคริสเตียน เสริมสร้างความรู้มั่งรับใช้สังคม สนับสนุนให้ผู้เรียนมุ่งสร้างสรรค์และเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ตลอดเวลา

3.2. ภารกิจของของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเคารพในระบอบประชาธิปไตย
2. ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ความเคารพตนเองและผู้อื่น และตระหนักในคุณค่าของการทำงาน
3. มุ่งมั่นที่จะชี้นำทางสว่าง และนำพาผู้เรียนไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

3.3. วัตถุประสงค์และนโยบาย

วัตถุประสงค์หลักของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ คือการรับใช้ประเทศชาติและสังคม โดยสนับสนุนด้านความรู้ เสนอความรู้ผ่านการเรียนการสอนทั้งวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะในการให้การศึกษาด้านการจัดการธุรกิจ และความรู้สาขาวิทยาศาสตร์ผ่านกระบวนการค้นคว้า ศึกษา และวิจัย ระหว่างสถาบันการศึกษาโดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตผู้ซึ่งมีความฉลาดทางปัญญา และมีความสามารถ พร้อมทั้งความชำนาญในประสบการณ์การทำงาน โดยผ่านกระบวนการหล่อหลอมด้วยการสอนผ่านหลักสูตรต่างๆ ทั้งทางด้านจริยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจ และการจัดการบริหารธุรกิจ ด้วยการเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน เสริมสร้างการคิดเชิงสังเคราะห์ และฝึกการตัดสินใจ เพื่อบรรลุความเป็นเลิศทางการศึกษา

3.4. วิทยฐานะของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญได้รับการรับรองโดยทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันที่มีมาตรฐานทางการศึกษา และมีสิทธิในการผลิตบัณฑิตภายใต้การรับรองของ Civil Service Commission of Thailand มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก โดยเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติที่รองรับการโอนย้ายหน่วยการเรียนรู้จากต่างประเทศมาเรียนได้ทั่วทุกมุมโลกด้วยความร่วมมือขององค์กรพันธมิตรดังต่อไปนี้

The Association of Christian Universities and Colleges in Asia (ACUCA)

The Association of Southeast Asian Institution of Higher Learning (ASAIHL)

The International Federation of Catholic Universities (IFCU)

3.5. การจัดการเรียนสอน

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญดำเนินการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษในทุกรายวิชา เว้นแต่ห้าวิชาซึ่งจะสอนเป็นภาษาไทย สำหรับนักศึกษาไทยเท่านั้น สำหรับนักศึกษาต่างชาตินั้นจะมีรายวิชาเดียวกันรองรับในภาคอังกฤษ เสรีภาพในการไม่แบ่งแยก

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญไม่มีนโยบายในการแยกแยะ หรือต่อต้านบุคคลใดบุคคลหนึ่งๆ เนื่องจากสีผิว แหล่งกำเนิดเชื้อชาติ บรรพบุรุษ ศาสนา อายุ และเพศ ใดๆ

3.6. สัญลักษณ์ทั้ง 3 ที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวสำคัญของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

1. รูปสลัก The Daughters of Wisdom เป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความรักและการอุทิศตนเองต่อพระเจ้า

2. รูปสลัก Sedes Sapientiae: The Seat of Wisdom ตามความเชื่อของศาสนาคริสต์นิกายพระเยซูคริสต์จะประทับอยู่ ณ. ราชบัลลังก์แห่งปัญญา ซึ่งความเชื่อนี้เปรียบได้กับการยกย่องความรู้และปัญญาเป็นสิ่งสูงค่า ในกรณีเดียวกันสำหรับสถาบันที่มอบความรู้และปัญญาเช่น มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ นั้นจึงเป็น “ตัวแทนแห่งปัญญา” ซึ่งที่พำนักของความรู้ที่ไม่มีสิ้นสุด

3. ต้นอโศก ต้นอโศกนั้นเป็นต้นไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยต้นอโศก นั้นมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า "Polyalthia longifolia Benth & Hook. f. var. pandurata" ซึ่งเป็นพรรณไม้ที่อยู่ในตระกูล Anonanceae ซึ่งเป็นพรรณไม้พื้นถิ่นของประเทศอินเดียและ ศรีลังกา

เหตุผลซึ่งมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญใช้ต้นอโศกเป็นสัญลักษณ์ มีดังต่อไปนี้

1. เพราะต้นอโศกเป็นต้นไม้สกุลใบสีเขียวซึ่งจะคงสีเขียวอย่างต่อเนื่องในทุกฤดูกาล ข้อเท็จจริงนี้แสดงให้เห็นว่าความมั่นคง การก้าวไปมา กับการหมุนเวียนเวลาฤดูและการเปลี่ยนแปลงของเวลา เปรียบได้ว่า มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ภารกิจต่างๆ นั้นบรรลุผลอย่างตั้งใจจริง และให้ความสำคัญถึงความดีเลิศทางการศึกษาควบคู่กับคุณภาพการศึกษาและคุณงามความดี

2. เพราะต้นอโศก เป็นต้นไม้ที่มีรูปแบบสวยงามสมส่วนและสง่างามมาก เจกเช่น ยอดมหามงกุฎสูงเหมือนสถูป

3. เพราะชื่อของต้นอโศก มาจากชื่อของมหาราชชาวอินเดีย "Ashok" ซึ่งเป็นกษัตริย์ที่มีชื่อเสียงที่สุดในยุคนั้น ผู้ซึ่งเต็มไปด้วยความฉลาด เก่งกาจอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ และปกครองราชอาณาจักรด้วยจริยวัตรที่เคร่งครัดในศาสนา

4. เพราะต้นอโศก คือต้นไม้ต้นแรกที่น่ามาจากประเทศอินเดียเข้ามาในประเทศไทย ใน พ.ศ. 2500 โดยมุณินิ St. Gabriel แห่งประเทศไทย (โดยบาทหลวง จอห์น แมรี่) และกรมป่าไม้ของประเทศไทยได้ขึ้นทะเบียนชื่อว่า "St Gabriel Asoke" ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2512

ต้นอโศก มีลักษณะเฉพาะคือ ต้นไม้สกุลใบสีเขียว ช่วงล่างกว้างและสอบขึ้น เมื่ออยู่ช่วงบนสุดของต้นในรูปแบบยอดมหามงกุฎสูง เปลือกไม้เป็นสีเทา สีของมันกลายเป็นคล้ำเมื่ออยู่ช่วงบนของลำต้น ปกคลุมด้วยใบไม้หนาแน่นจากข้างล่างถึงบนสุด หนาสีเขียวจนกระทั่งแทบจะไม่สามารถมองเห็นลำต้นได้อย่างชัดเจน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่มีปัญหาเรื่องการปรับตัว รวมทั้งสิ้น 170 คน เป็นนักศึกษาชาย 64 คน และนักศึกษาหญิง 106 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่ลงทะเบียนทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ที่มีปัญหาเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ทำแบบทดสอบการปรับตัวเข้ากับสังคม ในมหาวิทยาลัย จำนวน 170 คน

2. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ที่มีปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ได้จำนวน 58 คน

3. ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจจากนักศึกษาในข้อ 2 ในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่า นักศึกษาสมัครใจทุกคน ผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่ายออกมาเป็นนักศึกษาจำนวน 30 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

2.2 แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ดังนี้

2.1.1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม และการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาในการสร้างโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม และสร้างแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

2.1.2 สร้างโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ที่ได้จากข้อมูลในข้อ

2.1.1 ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.1.3 นำโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แส่นคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์ ดร. พาสนา จุฬรัตน์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงและให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.1.4 นำโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

นำโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมกลุ่มดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็น สัปดาห์ละ 6 ครั้ง ครั้งละ 180 นาที ติดต่อกัน 2 สัปดาห์ รวม 12 ครั้งของวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2.2 แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบด้านการงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

2.2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ที่ได้จากข้อ 2.2.1

2.2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ที่สร้างขึ้น ใช้หาความเที่ยงตรงโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน พิจารณาข้อความในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 27% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถามจำนวน 32 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.128 – 5.45

2.2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.2.4 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9320

ลักษณะของแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย มีตัวอย่างดังนี้

แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามากที่สุด
จริง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามาก
จริงบ้าง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาบ้างและบางครั้งไม่ตรงบ้าง
จริงน้อยตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาน้อย
จริงน้อยที่สุด ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	1. การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน นักศึกษามีเพื่อนสนิทที่มหาวิทยาลัย					
00	นักศึกษามักได้แย่งในเรื่องส่วนตัวกับเพื่อน ภายในกลุ่มเสมอ					

0	2.การแสดงผลของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์ นักศึกษารู้สึกอบอุ่นและสบายใจเมื่ออยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษา					
00	นักศึกษารู้สึกลำบากใจในการพูดคุยกับอาจารย์ท่านอื่นที่ไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษา					
0	3. การแสดงผลของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย นักศึกษาเต็มใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย					
00	นักศึกษารู้สึกว่าไม่จำเป็นต้องทำตามกฎระเบียบภายในมหาวิทยาลัย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความใดที่มีความหมายในทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความใดที่มีความหมายในทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

3. การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

การกำหนดการเข้ากลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	T_{1E}	X	T_{2E}
RC	T_{1C}	~	T_{2C}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

RE	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มของกลุ่มทดลอง
RC	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มของกลุ่มควบคุม
T_{1E} T_{2E}	แทน	การสอบก่อน และสอบหลังในกลุ่มทดลอง ตามลำดับ
T_{1C} T_{2C}	แทน	การสอบก่อน และสอบหลังในกลุ่มควบคุม ตามลำดับ
X	แทน	การได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
~	แทน	การไม่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง Randomized Control Group Pretest – Posttest Design เป็นขั้น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนทดลอง

ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)

ขั้นที่ 2 ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองโดยดำเนินการเฉพาะกลุ่มทดลอง ตามโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็น สัปดาห์ละ 6 ครั้ง ครั้งละ 180 นาที รวม 12 ครั้ง ของวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันเสาร์ที่ 25 พฤศจิกายน 2549

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังทดลอง

ผู้วิจัยในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ชุดเดิมแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ หัวหมาก กรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
2. เปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ หัวหมาก กรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
3. เปรียบเทียบผลต่างของการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม กับนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย โดยใช้เทคนิค 27% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำแล้วทดสอบด้วย t-test
 - 2.1.2 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 เปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อนและหลังได้เข้าร่วม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample)
 - 3.2 เปรียบเทียบผลต่างของการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลความหมายผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\bar{X}_{\text{diff}}$	แทน	ผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
$S.D._{\text{diff}}$	แทน	ผลต่างของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
ΣD	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลอง
ΣD^2	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลองแต่ละตัวยกกำลังสอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปตามลำดับดังนี้

1. เสนอผลการเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อน และหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนทดลอง	15	159.73	6.881	582	22714	50.113**
หลังทดลอง	15	120.47	6.490			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่า นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. เสนอผลการเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อน และหลังที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อนและหลังที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนทดลอง	15	142.00	4.704	246	4070	44.087**
หลังทดลอง	15	125.47	5.340			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้น หลังจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมก็สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

3. เสนอผลการเปรียบเทียบผลต่างของการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมกับนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม กับนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_{diff}$	S.D. _{diff}	t
กลุ่มทดลอง	15	38.80	2.97	26.78**
กลุ่มควบคุม	15	16.40	1.54	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคมมีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นมากกว่า นักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม ที่ระดับ .01 นั่นคือ การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคมสามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้ดีขึ้นมากกว่าการไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาก่อนและหลังไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
3. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม กับนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
2. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นหลังจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมมีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้น้อยรวมทั้งสิ้น 170 คน เป็นนักศึกษาชาย 64 คน และนักศึกษาหญิง 106 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 ที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้น้อย รวมทั้งสิ้น 30 คน เป็นนักศึกษาชาย 12 คน และนักศึกษาหญิง 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรและ สุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
2. แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง Randomized Control Group Pretest – Posttest Design เป็นขั้น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนทดลอง

ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)

ขั้นที่ 2 ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองโดยดำเนินการเฉพาะกลุ่มทดลอง ตามโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็น สัปดาห์ละ 6 ครั้ง ครั้งละ 180 นาที รวม 12 ครั้ง ของวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันเสาร์ที่ 25 พฤศจิกายน 2549

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังทดลอง

ผู้วิจัยในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ชุดเดิมแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

2. เปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาที่เข้าเรียนก่อนและหลังที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
3. เปรียบเทียบผลต่างของการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม กับนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้น หลังจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความสนใจ ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้เกิดความสนุกสนาน เป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการซักถาม ดังที่ โอลเซน (Ohlsen.1970:31) กล่าวว่า ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากกลุ่มจะทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น อารมณ์ สังคม สติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับ รอเจอร์ส (Rogers.1970:121-122) ที่กล่าวว่า การมีประสบการณ์ทางกลุ่มจะมีผลให้เกิดการพัฒนาบางอย่างได้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัลเบิร์ต (Albert, 1996:88) ที่ได้ศึกษาการวิจัยแบบบรรยายถึงโปรแกรมการรับใช้สังคมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย ในการศึกษาใช้การรับใช้สังคมในการแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยใช้โปรแกรมการรับใช้สังคมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาเก้าโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโปรแกรมการรับใช้สังคมและศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการรับใช้สังคม ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการรับใช้สังคมทำให้นักเรียนมีสติปัญญาเพิ่มขึ้น มีพัฒนาการทางด้านสังคมและด้านจิตใจเพิ่มขึ้น มีความรู้สึกต่อการรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น มีเจตคติในทางบวกต่อผู้ใหญ่และผู้อื่นมากขึ้น เสริมสร้างการยอมรับตนเอง มีจริยธรรมดีขึ้นและพัฒนาทักษะในการช่วยให้นักเรียนมีชีวิตอย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ วัยรุ่นที่เข้าโครงการการรับใช้สังคมเกิดความตระหนักในความต้องการของสังคมและใช้เวลาในการเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนของตน

จากการสังเกตในขณะทดลอง ผู้วิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานครได้ เนื่องจากนักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรม อภิปราย สรุปผลร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีเหตุผล วิธีการเหล่านี้ ช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ ร่วมกันวิเคราะห์ สรุปผลได้เป็นอย่างดี และทำให้นักศึกษาเกิดแนวทางในการพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ให้ดีขึ้นได้

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม สามารถทำให้นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นได้

2. นักศึกษามีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้น หลังจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ แสดงว่าการไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะในชีวิตประจำวันของนักศึกษาได้รับการปลูกฝังในเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยอยู่ตลอดเวลา เช่น การอบรมสั่งสอนจากทางบ้าน การอบรมจากครู การเรียนหนังสือซึ่งได้ถูกสอดแทรกเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยแทบทุกวิชา เป็นต้น จึงทำให้นักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นได้

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล มณีงาม (2547: 98) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้เพื่อการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบ้านนาอิน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 20 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองโปรแกรม 12 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 90 ของจำนวนนักเรียน

ทั้งหมด สามารถให้เหตุผลเชื่อมโยงการปฏิบัติในการประหยัพลังงานกับผลกระทบต่อสังคม โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และสังคม โดยการใช้แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบบันทึกพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์ และสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับโปรแกรม มีจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัพลังงานตามหลักการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมมากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมก็สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ได้

3. นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่า นักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ตั้งไว้ แสดงว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมมีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นมากกว่า

นักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ได้ ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย โดยใช้เทคนิคต่างๆ ซึ่งในแต่ละเทคนิคผู้วิจัยจะดำเนินการ โดยมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติหรือทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยให้นักศึกษาได้ร่วมกันวิเคราะห์ และสรุปจากกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติและอภิปรายร่วมกันเพื่อให้นักศึกษามีความรู้การปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย รวมทั้งเพื่อให้นักศึกษารู้จักตนเองดีขึ้น ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการให้นักศึกษารวบรวมแนวคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มมาสรุปเป็นหลักการของตนเองและสามารถนำหลักการนั้นมาใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ผู้วิจัยให้นักศึกษาร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และจากกลุ่ม โดยการร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม ซึ่งทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย อย่างต่อเนื่อง

ส่วนนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับในเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย จะน้อยกว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม จึงทำให้นักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย น้อยกว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ดังนั้นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริน คล้ายรามัญ (2543: 167) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อศึกษาเจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรีจำนวน 40 คน ผลของการศึกษาพบว่า ผู้ที่ได้รับโปรแกรมมีความรู้ทางด้านการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง มากขึ้น โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และการเรียนรู้เพื่อการรับใช้สังคม รวบรวมประสบการณ์เดิมและสร้างประสบการณ์ใหม่ การสะท้อนความคิดเห็น การอภิปราย การประยุกต์ใช้ในการวางแผนการรับใช้สังคม การคิดวิเคราะห์จากประสบการณ์จากการรับใช้สังคม ควบคู่กับการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ พบว่าผลของการใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมมีเจตคติและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับกระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม และที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ในกลุ่มของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้น มีการพูดคุยกันกับเพื่อนๆ มากขึ้น เพื่อนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนก็มีการทำความรู้จักกัน มีการพูดคุยและปรึกษางานกับอาจารย์มากขึ้น มีการติดต่อประสานงานกันได้อย่างราบรื่น และปรับปรุงงานของตนให้ดีขึ้น เป็นต้น อันเป็นผลเนื่องมาจากนักศึกษาได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมอย่างต่อเนื่องจากโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม แต่ในกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมการทำกิจกรรม จากการสังเกตพบว่านักศึกษามีการพูดคุยกันกับเพื่อนๆ ในระดับหนึ่ง แต่เพื่อนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนก็มีการทำความรู้จักกันบ้างเล็กน้อย ไม่ค่อยมีการพูดคุยและปรึกษางานกับอาจารย์ บางครั้งทำให้การทำงานมีอุปสรรคเล็กน้อย แต่ก็แก้สถานการณ์ล่วงหน้าได้ เป็นต้น อันเป็นผลเนื่องมาจากนักศึกษาไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมอย่างต่อเนื่องจากโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยน้อยกว่านักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้การพัฒนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองโดยมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา มีการอภิปรายและสรุปเกี่ยวกับเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย จึงทำให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับประสบการณ์ในเรื่องการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม จึงมีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1. ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ไปใช้ในการเรียนการสอนในรูปแบบของการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนการปรับตัวเข้ากับสังคมของนักเรียน

1.2. ควรมีการฝึกอบรมคณาจารย์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และนักศึกษาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เพื่อให้เกิดความชำนาญ และใช้ได้ถูกต้อง ก่อนที่จะนำไปใช้พัฒนการปรับตัวเข้ากับสังคม

1.3. ควรส่งเสริมให้นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย น้อย ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เพื่อให้มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1. ควรทดลองใช้การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ในการพัฒนาพฤติกรรมอื่นๆ เช่น ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

2.2. ควรมีการศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในสถานศึกษาอื่นๆ เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนนอกระบบ เป็นต้น

2.3. ควรมีการศึกษามลของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2.4 ควรทดลองใช้เทคนิคทางจิตวิทยาอื่น ๆ เช่น การปรับพฤติกรรมโดยการวางเงื่อนไข หรือ การเสริมแรง ควบคู่ไปกับการเรียนรู้โดยใช้สังคม เป็นต้น เพื่อใช้ในการพัฒนาการปรับตัวเข้ากับสังคมในสถานศึกษา

2.5 ควรมีการติดตามผลในระยะยาว เช่น ติดตามผลในระยะ 1 เดือน, 2 เดือน, 4 เดือน เป็นต้น เพื่อศึกษาความคงทนของการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จรรยา ธัญญาดี.(2536).การปรับตัวทางจิตสังคมของผู้ป่วยอัลติไมตากรรมภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลรามาธิบดี.วิทยานิพนธ์. จศ.ม.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ฉัตรชัย วิเทศน์.(2535). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นตามแบบของแอคเคอร์ที่มีต่อการปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ณัฐพล แนวจำปา.(2540).การปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- นันทิยา ตันศรีเจริญ.Service-Learning: เรียนรู้จากการช่วยเหลือสังคม.สถานปฎิรูป มิถุนายน 2546. สำนักเรียนรู้. กรุงเทพฯ. 2546
- นฤมล มณีงาม.(2547).การพัฒนาโปรแกรมการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิภา นิธยานน. การปรับตัวและบุคลิกภาพ: จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. 2530
- ผศ.ดร.ดุษฎี อายุวัฒน์. อาจารย์ ดร.สุเกศินี สุกธีระ. สมโภชน์ ถิ่นปรุ. (2542). การปรับตัวของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มข. ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. 2544)
- พรรณปพร ลีวิโรจน์. การประชุมวิชาการ: การศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูการสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวทางสังคมของผู้ติดยาเสพติด. ครั้งที่1. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 2547.
- พรพรรณ จันทรง. (2541). การศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัด กรมสามัญศึกษา อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด.ปริญญาานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พระมหามนตรี สามารตไทย.(2548). การปรับตัวของพระนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยในส่วนกลาง. ปริญญาานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- รองศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา ศรีวัฒน์.สุขวิทยาจิตและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. 2545

- รศ.ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมของ
ต่างประเทศ (Service-Learning), เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ปฏิรูป
งานกิจการนักศึกษา: เรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ. 2544
- รุจิรา คงสง. (2546) ผลของการใช้โปรแกรมความฉลาดทางอารมณ์ ที่มีต่อการปรับตัวทางสังคม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ วท.ม.มหาวิทยาลัยบูรพา
- ศูนย์จริยธรรมวิชาชีพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. รายงานประจำปีการศึกษา 2546. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2546
- สาธิต ใจตรง.(2548). การศึกษาการปรับตัวทางสังคมของเด็กวัยรุ่น.ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุกัญญา ตันตระกูล. (2548). การศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1
ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุริน คล้ายรามัญ. (2543) การพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์
และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการ
เมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี.วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โสภาวดี บุญยฤทธิกิจ.(2546). ภาวะสุขภาพจิตและการปรับตัวของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร
- อารีย์ บุญญติ.(2540).การพัฒนาแบบวัดการปรับตัวกับเพื่อนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Albert, H.M. A descriptive Study of Selected High School Service-Learning Programs in
California. Pepperdine University. Jan 1996 p. 25-44
<http://nctc.oncb.go.th/new/doc/ponpapon.doc>
http://web.rmut.ac.th/larts/phy/module8/unit8_13.html
http://www.sucu.chula.ac.th/vioce_hp/voice1/Service%20Learning.html
- Lynn, D. M. The Influences of Mandatory Service-Learning on the Attitude Toward
Political Involvement of a Selected Group of Secondary School Students. University
of Maryland College park. Jan 1997. p29-58

Sigmon R. (1994). *"Linking Service with Learning"*. Washington, D.C. Council of Independent Colleges

Wade, R.C. *Community Service-Learning and the Social Studies Curriculum: Challenges to Effective Practice*. *The Social Studies* 88 (September/October 1997): 197-202

www.nfe.go.th/41/nfe2.htm

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม
2. รายละเอียดโปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม

1. โปรแกรมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี และนักศึกษาได้ทำความรู้จักกัน 2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้วิจัยกับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษา กับนักศึกษา 3. เพื่อให้ให้นักศึกษาทราบ เกี่ยวกับรายละเอียด เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย และ วิธีการทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการรับใช้สังคม เพื่อ พัฒนาความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมใน มหาวิทยาลัย 4. เพื่อให้ให้นักศึกษาทราบ ความหมายและลักษณะ ของการปรับตัวเข้ากับสังคม ในมหาวิทยาลัย	1. ผู้วิจัยสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย จากนั้นอธิบายความหมายของการปรับตัว 2. ผู้วิจัยอธิบายถึงลักษณะของ กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service - Learning) และให้นักศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม 3. ชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรม การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service - Learning) และระยะเวลาในการทำกิจกรรม 4. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการและสิ่งที่ควร ปฏิบัติในการทำกิจกรรม 5. ให้นักศึกษาซักถาม ทำความเข้าใจ

2-4	การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน	เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:การ แสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน	ตั้งแต่ครั้งที่2-11 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเช่นเดียวกันทุกครั้ง ดังนี้ 1.1. ขั้นเตรียมการ 1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้ 1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข แล้ววางแผนกิจกรรม 1.2. ขั้นดำเนินการ 1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม 1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้
5-7	การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์	เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:การ แสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์	1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล 1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์ 1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม ดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่ เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยทัศนคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมในมุมกว้างอย่างไร

8-11	การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสวัสดิการและสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย	เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสวัสดิการ และสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย	1.4. ^{ขั้น}สรุป 1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป 1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
------	---	---	---

12.	ปัจจัยมีนเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการวิเคราะห์ และการอภิปรายผล 2. เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นทั้งในเรื่องแนวความคิด และการกระทำที่แตกต่างของแต่ละบุคคล 3. เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กระทำและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ 4. เพื่อเป็นการขอบคุณที่ชุมชนให้การสนับสนุน และการตอบแทนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกับนักศึกษา	1. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรม 2. ใ้บุคคลในชุมชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรม 3. นักศึกษาจัดเตรียมงานเลี้ยงขอบคุณให้กับชุมชน เพื่อเป็นการตอบแทนที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการทำกิจกรรมให้กับนักศึกษา 4. ตัวแทนนักศึกษากล่าวขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ 5. มอบวุฒิบัตรให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
-----	--------------	--	---

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี และนักศึกษาได้ทำความรู้จักกัน
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา
3. เพื่อให้ นักศึกษาทราบเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย และวิธีการทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการรับใช้สังคม เพื่อพัฒนาความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย
4. เพื่อให้ นักศึกษาทราบความหมายและลักษณะของการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยจากนั้นอธิบายความหมายของการปรับตัว
2. ผู้วิจัยอธิบายถึงลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service - Learning) และให้นักศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม
3. ชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service - Learning) และระยะเวลาในการทำกิจกรรม
4. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการและสิ่งที่ควรปฏิบัติในการทำกิจกรรม
5. ให้นักศึกษาซักถาม ทำความเข้าใจ

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ

ต่อชุมชนและสังคมในมุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่ เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมในมุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่
เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:
การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ

ต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ

ต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ

ต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:
การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ
ต่อชุมชนและสังคมในมุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:
การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ

ต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:
การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ

ต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย:
การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย: การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1.1. ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ศึกษาความต้องการของชุมชนที่นักศึกษาพอจะช่วยเหลือได้

1.1.2 นำปัญหาที่เลือกได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม

1.2. ขั้นดำเนินการ

1.2.1 จัดการประชุมเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม

1.2.2 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อนำแผนการที่วางไว้ไปปฏิบัติให้เกิด

ขึ้นเป็นรูปธรรม โดยที่นักศึกษาเป็นผู้กระทำกิจกรรมนั่นเอง ตามที่นักศึกษาได้วางแผนร่วมกันไว้

1.3. ขั้นการวิเคราะห์และอภิปรายผล

1.3.1 นำประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมมาวิเคราะห์

1.3.2 สรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวว่าได้เรียนรู้อะไรมาบ้างจากประสบการณ์

ที่ผ่านมา และประสบการณ์นี้มีผลต่อมุมมอง ความคิด และอนาคตของนักศึกษาหรือไม่

เปลี่ยนแปลงอุปนิสัย ทักษะคติ และอาชีพในอนาคตอย่างไร และสิ่งที่จะทำต่อไปนั้นมีผลกระทบ ต่อชุมชนและสังคมในมุุมกว้างอย่างไร

1.4. ขั้นสรุป

1.4.1 สรุปผลจากการกระทำทั้งหมดซึ่งเป็นการระลึกถึงสิ่งที่ได้ลงมือกระทำให้แก่ผู้อื่น ชุมชน หรือสังคม เพื่อระลึกถึงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นในครั้งนี ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสังคมต่อไป

1.4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
2. สังเกตการวางแผนงานและกระจายงานของนักศึกษา
3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

ฯลฯ

ครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ การอภิปรายผลของนักศึกษาและงานปัจฉิมนิเทศน์

เวลา 180 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการวิเคราะห์ และการอภิปรายผล
2. เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นทั้งในเรื่องแนวความคิด และการกระทำที่แตกต่างของแต่ละบุคคล
3. เพื่อให้ นักศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กระทำ และสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้
4. เพื่อเป็นการขอบคุณที่ชุมชนให้การสนับสนุน และการตอบแทนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกับนักศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรม
2. ให้นักคณในชุมชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรม
3. นักศึกษาจัดเตรียมงานเลี้ยงขอบคุณให้กับชุมชน เพื่อเป็นการตอบแทนที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการทำกิจกรรมให้กับนักศึกษา
4. ตัวแทนนักศึกษากล่าวขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมในครั้งนี้
5. มอบวุฒิบัตรให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

การประเมินผล

1. ชุมชนให้ความร่วมมือในการวิเคราะห์ และอภิปรายผลในการทำกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี
2. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ และอภิปรายผลในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม
3. สังเกตการแนวคิด และสิ่งที่นักศึกษได้จากการทำกิจกรรมต่างๆ และความเปลี่ยนแปลงของนักศึกษา

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

2. แบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามากที่สุด
 จริง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษามาก
 จริงบ้าง ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาบ้างไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาน้อย
 จริงน้อยที่สุด ตรงกับข้อเท็จจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	1. การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน นักศึกษามีเพื่อนสนิทที่มหาวิทยาลัย					
2	นักศึกษา มักได้แย่งในเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนภายในกลุ่มเสมอ					
3	นักศึกษารู้สึกสบายใจเมื่ออยู่กับเพื่อน					
4	เมื่อมีการขัดแย้งกับเพื่อนสนิท นักศึกษาจะเก็บความรู้สึกไม่สบายใจเป็นเวลานาน					
5	ถ้านักศึกษามีปัญหา นักศึกษาสามารถปรึกษาปัญหากับเพื่อนสนิทได้					
6	นักศึกษาพยายามสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อน ๆ					
7	นักศึกษาพยายามทำความเข้าใจเพื่อน ๆ					
8	นักศึกษารู้สึกลำบากใจในการพูดคุยกับเพื่อน					
9	นักศึกษาสามารถสนิทสนมกับเพื่อนใหม่ได้ง่าย					
10	นักศึกษารู้สึกว่าเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ มักทำอะไรไม่ถูกใจบ่อยครั้ง					

11	2.การแสดงผลของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์ นักศึกษารู้สึกลำบากใจในการพูดคุยกับอาจารย์ท่านอื่นที่ไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษา					
12	นักศึกษารู้สึกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเข้าใจนักศึกษาในทุกๆ เรื่อง					
13	นักศึกษาไม่กล้าปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับอาจารย์ที่ปรึกษา					
14	เมื่อนักศึกษามีปัญหา นักศึกษามักจะปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเสมอ					
15	นักศึกษารู้สึกอัดอัดใจที่ต้องกล่าวคำขอโทษอาจารย์ผู้สอนเมื่อกระทำผิด					
16	นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ผู้สอน					
17	นักศึกษาเต็มใจที่จะช่วยเหลืออาจารย์ผู้สอนทำงานต่างๆ					
18	นักศึกษามักได้แย่งกับอาจารย์ผู้สอนอย่างเสมอ					
19	เมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน นักศึกษากล้าถามอาจารย์ผู้สอน					
20	นักศึกษารับฟังข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอนอย่างเต็มใจ					
21	ในขณะที่ทำกิจกรรมนักศึกษารู้สึกว่าอาจารย์ คอยให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ					
22	นักศึกษาไม่สามารถยอมรับคำตำหนิจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษาได้					
23	นักศึกษาพยายามทำความเข้าใจอาจารย์ในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาไม่เคยรู้จัก					
24	นักศึกษารู้สึกไม่อยากพูดคุยกับอาจารย์ท่านอื่นที่นักศึกษาไม่รู้จัก					

25	3. การแสดงออกของนักศึกษาที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย นักศึกษาเต็มใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย					
26	นักศึกษาสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่อึดอัดใจ					
27	นักศึกษากังวลเกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆ ที่มีในมหาวิทยาลัย					
28	นักศึกษานิยมให้ความร่วมมือในการดูแลสาธารณสมบัติของมหาวิทยาลัย					
29	นักศึกษารู้สึกว่ากฎระเบียบของมหาวิทยาลัยเคร่งครัดมากเกินไป					
30	นักศึกษาพอใจสวัสดิการที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย					
31	นักศึกษาชอบสถานที่นั่งพักผ่อนนอกห้องเรียนของมหาวิทยาลัย					
32	นักศึกษาไม่ชอบใช้น้ำของมหาวิทยาลัยที่สกปรก					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความใดที่มีความหมายในทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความใดที่มีความหมายในทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ทางสถิติ

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	131	179
2	129	166
3	127	165
4	126	164
5	126	161
6	123	161
7	121	158
8	120	158
9	118	156
10	118	156
11	117	154
12	115	154
13	115	153
14	113	153
15	108	151

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา
กลุ่มควบคุมก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	134	149
2	133	149
3	131	147
4	129	146
5	129	146
6	128	145
7	128	145
8	127	144
9	127	141
10	126	141
11	126	139
12	121	139
13	120	139
14	120	137
15	117	135

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่
เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม กับนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
โดยการรับใช้สังคม

คนที่	กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการรับใช้สังคม		คนที่	กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้โดยการรับใช้สังคม	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	131	179	1	134	149
2	129	166	2	133	149
3	127	165	3	131	147
4	126	164	4	129	146
5	126	161	5	129	146
6	123	161	6	128	145
7	121	158	7	128	145
8	120	158	8	127	144
9	118	156	9	127	141
10	118	156	10	126	141
11	117	154	11	126	139
12	115	154	12	121	139
13	115	153	13	120	139
14	113	153	14	120	137
15	108	151	15	117	135

ตาราง 8 แสดงผลต่างการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	131	179	48	2304
2	129	166	37	1369
3	127	165	38	1444
4	126	164	38	1444
5	126	161	35	1225
6	123	161	38	1444
7	121	158	37	1369
8	120	158	38	1444
9	118	156	38	1444
10	118	156	38	1444
11	117	154	37	1369
12	115	154	39	1521
13	115	153	38	1444
14	113	153	40	1600
15	108	151	43	1849
N = 15	$\bar{X} = 120.47$ S = 6.490	$\bar{X} = 159.73$ S = 6.881	$\Sigma D = 582$	$\Sigma D^2 = 22,714$

ตาราง 9 แสดงผลต่างการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม
การเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	134	149	15	225
2	133	149	16	256
3	131	147	16	256
4	129	146	17	289
5	129	146	17	289
6	128	145	17	289
7	128	145	17	289
8	127	144	17	289
9	127	141	14	196
10	126	141	15	225
11	126	139	13	169
12	121	139	18	324
13	120	139	19	361
14	120	137	17	289
15	117	135	18	324
	$\bar{X} = 125.47$	$\bar{X} = 142.00$	$\Sigma D = 246$	$\Sigma D^2 = 4070$
N = 15	S = 5.340	S = 4.704		

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนความรับผิดชอบด้านการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม กับนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม

คนที่	กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม			กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สังคม		
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง (D)	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง (D)
1	131	179	48	134	149	15
2	129	166	37	133	149	16
3	127	165	38	131	147	16
4	126	164	38	129	146	17
5	126	161	35	129	146	17
6	123	161	38	128	145	17
7	121	158	37	128	145	17
8	120	158	38	127	144	17
9	118	156	38	127	141	14
10	118	156	38	126	141	15
11	117	154	37	126	139	13
12	115	154	39	121	139	18
13	115	153	38	120	139	19
14	113	153	40	120	137	17
15	108	151	43	117	135	18
	$\bar{X}_{\text{diff}} = 38.80$			$\bar{X}_{\text{diff}} = 16.40$		
	$S_{\text{diff}} = 2.97$			$S_{\text{diff}} = 1.54$		

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
1	5.452	17	5.002
2	2.273	18	3.473
3	3.317	19	2.165
4	2.272	20	4.190
5	3.994	21	3.009
6	2.970	22	3.076
7	2.357	23	5.150
8	2.495	24	2.128
9	2.111	25	3.218
10	2.872	26	3.552
11	3.420	27	3.307
12	2.194	28	2.376
13	2.972	29	3.572
14	2.619	30	2.736
15	2.619	31	3.343
16	2.301	32	3.969

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9320

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวพัชรินทร์ เสตะจันทร์
วันเดือนปีเกิด	31 ตุลาคม 2524
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	203/104 ซ. 82/4 ถ. ร่มเกล้า ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520 เบอร์โทรศัพท์ (086) 008 - 0058
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	ประถมศึกษา จากโรงเรียนโกวิทอรัญ ดินแดง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนนวมิทธาขินุทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2550	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร